

II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2020/519 HATÁROZATA

(2020. április 3.)

a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről szóló 1221/2009/EK rendelet értelmében a hulladékgyűjtési ágazatban alkalmazandó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatokat, ágazati környezeti teljesítménymutatókat és kiválósági referenciaértékeket megállapító ágazati referenciadokumentumról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről és a 761/2001/EK rendelet, a 2001/681/EK és a 2006/193/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. november 25-i 1221/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽¹⁾ és különösen annak 46. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az 1221/2009/EK rendelet arra kötelezi a Bizottságot, hogy az egyes gazdasági ágazatokra vonatkozó referenciadokumentumokat dolgozzon ki. A dokumentumoknak tartalmazniuk kell a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatokat, a környezeti teljesítménymutatókat és – adott esetben – a környezeti teljesítményszintek azonosítására szolgáló kiválósági referenciaértékeket és értékelési rendszereket. Az 1221/2009/EK rendelet által létrehozott környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer szerint már nyilvántartásba vett, illetve a nyilvántartásba vételre előkészülő szervezeteknek környezetvédelmi vezetési rendszerük kidolgozása, valamint környezeti teljesítményüknek a szóban forgó rendelet IV. mellékletében foglaltaknak megfelelően általuk kidolgozott környezetvédelmi nyilatkozatban vagy frissített környezetvédelmi nyilatkozatban való értékelése során figyelembe kell venniük ezeket a dokumentumokat.
- (2) Az 1221/2009/EK rendelet előírja a Bizottság számára, hogy munkatervet készítsen, és abban meghatározza azon ágazatok tájékoztató jellegű jegyzékét, amelyeket az ágazati és ágazatközi referenciadokumentumok elfogadása során kiemelt ágazatként fognak kezelni. A szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről szóló, 1221/2009/EK rendelet szerint ágazati és ágazatközi referenciadokumentumok elfogadása céljából az ágazatok tájékoztató jellegű jegyzékét meghatározó munkaterv elkészítéséről szóló bizottsági közlemény⁽²⁾ a hulladékgyűjtést kiemelt ágazatként határozta meg.
- (3) A hulladékgyűjtési ágazatban alkalmazandó ágazati referenciadokumentumnak a hulladékgyűjtésre alkalmazandó legjobb gyakorlatokra, mutatókra és referenciaértékekre kell összpontosítania, figyelembe véve az állami és magántulajdonban lévő hulladékgyűjtési vállalkozásokat – beleértve a gyártói felelősségi rendszereket alkalmazó vállalkozásokat – és a hulladékgyűjtéssel foglalkozó helyi hatóságokat. A dokumentumnak figyelembe kell vennie az olyan más uniós szakpolitikai eszközök által lefedett tényezőkre vonatkozóan hatályban lévő iránymutatásokat és hivatkozniuk kell rájuk, mint például a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ és egyéb konkrét releváns, hulladékról szóló jogszabályok, valamint a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁽⁴⁾ megfelelően kidolgozott, az elérhető legjobb technikákra vonatkozó referenciadokumentumok.

⁽¹⁾ HL L 342., 2009.12.22., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság közleménye – a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről szóló, 1221/2009/EK rendelet szerint ágazati és ágazatközi referenciadokumentumok elfogadása céljából az ágazatok tájékoztató jellegű jegyzékét meghatározó munkaterv elkészítése (HL C 358., 2011.12.8., 2. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

- (4) A legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok ⁽⁵⁾ figyelembevételével a hulladékgazdálkodási ágazatban alkalmazandó ágazati referenciadokumentumnak azonosítania kell konkrét környezeti teljesítménymutatókat, kiválósági referenciaértékeket és intézkedéseket a hulladékgazdálkodási hatóságok, illetve egyéb állami vagy magántulajdonban lévő hulladékgazdálkodási vállalkozások számára a hulladékgazdálkodási teljesítményük javítása érdekében, beleértve a hulladékmegelőzés előmozdítását, valamint a nagyobb arányú újrafelhasználást és újrafeldolgozást. Ezek az elemek segítenek a szervezeteknek a leginkább érintett olyan területek azonosításában, ahol intézkedések hozhatók a legjelentősebb környezetvédelmi szempontok figyelembevételére, továbbá megteremtik a fenntarthatósági fejlemények nyomon követésére szolgáló keretet.
- (5) Annak érdekében, hogy a szervezeteknek, a környezetvédelmi hitelesítőknél és másoknak – beleértve a nemzeti hatóságokat, az akkreditáló és engedélyezési testületeket, valamint a belső auditban részt vevő ellenőröket – elegendő idő álljon rendelkezésére az ágazati referenciadokumentumnak a hulladékgazdálkodási ágazatban való bevezetésére való felkészüléshez, e határozat alkalmazásának kezdőnapját annak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésétől számított 120 napig el kell halasztani.
- (6) Az e határozat mellékletét képező ágazati referenciadokumentum kidolgozásakor a Bizottság az 1221/2009/EK rendeletnek megfelelően konzultált a tagállamokkal és más érdekelt felekkel.
- (7) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az 1221/2009/EK rendelet 49. cikkével létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A hulladékgazdálkodási ágazatban alkalmazandó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatot, környezeti teljesítménymutatókat és kiválósági referenciaértékeket megállapító ágazati referenciadokumentumot e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a határozatot 2020. augusztus 12-től kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, 2020. április 3-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

⁽⁵⁾ Dri M., Canfora P., Antonopoulos I. S., Gaudillat P., Best Environmental Management Practice for the Waste Management Sector (Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat a hulladékgazdálkodási ágazat számára), JRC Science for Policy Report, EUR 29136 EN, Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2018, ISBN 978-92-79-80361-1, doi:10.2760/50247, JRC111059; <http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/documents/WasteManagementBEMP.pdf>

MELLÉKLET

1. BEVEZETÉS

Ez az ágazati referenciadokumentum (ÁRD) az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja (JRC) által összeállított részletes tudománypolitikai jelentésen ⁽¹⁾ (a továbbiakban: legjobb gyakorlatokról szóló jelentés) alapul.

Vonatkozó jogi háttér

A közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszert (EMAS) az 1836/93/EGK tanácsi rendelet ⁽²⁾ vezette be 1993-ban a szervezetek általi önkéntes részvétellel. Az azóta eltelt időszakban az EMAS két alkalommal, az alábbi jogszabályokkal módosult jelentősen:

— az Európai Parlament és a Tanács 761/2001/EK rendelete ⁽³⁾,

— az 1221/2009/EK rendelet.

A legutóbbi módosítás 2010. január 11-én lépett hatályba, és fontos új eleme az ágazati referenciadokumentumok kidolgozásáról rendelkező 46. cikk. Ezeknek a dokumentumoknak az adott ágazat legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatait, környezeti teljesítménymutatóit, valamint – szükség szerint – a különböző teljesítményszintek azonosítására szolgáló kiválósági referenciaértékeket és értékelési rendszereket kell ismertetniük.

E dokumentum értelmezése és használata

A környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer (EMAS) olyan szervezetek önkéntes részvételén alapuló rendszer, amelyek elkötelezettek környezeti teljesítményük folyamatos javítása iránt. E kereten belül ez az ÁRD ágazatspecifikus iránymutatást tartalmaz a hulladékgazdálkodási ágazat számára, továbbá felhívja a figyelmet számos fejlesztési lehetőségre és legjobb gyakorlatra. Ez az ÁRD nem érinti az adott területre vonatkozó jogszabályi követelményeket.

A dokumentumot az Európai Bizottság állította össze az érdekelt felek észrevételeinek felhasználásával. Egy ágazati szakértőkből és érdekelt felekből álló műszaki munkacsoport a JRC vezetésével megvitatta, majd elfogadta az ebben a dokumentumban ismertetett legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatokat, ágazati környezeti teljesítménymutatókat és kiválósági referenciaértékeket. A referenciaértékeket illetően megállapítást nyert, hogy azok hitelesen képviselik az ágazat legjobban teljesítő szervezetei által elért környezeti teljesítményszintet.

Az ÁRD célja ötletekkel és inspirációval, valamint gyakorlati és műszaki útmutatással segíteni és támogatni mindazon szervezeteket, amelyek javítani szeretnék környezeti teljesítményüket.

Az ÁRD elsősorban azoknak a szervezeteknek szól, amelyeket az EMAS keretében már nyilvántartásba vettek, másodszorban azoknak, amelyek a jövőben kívánják magukat nyilvántartásba vetetni, harmadszorban pedig azoknak, amelyek környezeti teljesítményük javítása érdekében szeretnének többet megtudni a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatokról. Következésképpen e dokumentum célja a hulladékgazdálkodási ágazatban működő valamennyi szervezet – közvetett és közvetlen – támogatása a vonatkozó környezetvédelmi szempontokra való összpontosításban, valamint a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatokkal, a szervezetek környezeti teljesítményének mérését szolgáló megfelelő ágazatspecifikus környezeti teljesítménymutatókkal, valamint a kiválósági referenciaértékekkel kapcsolatos információk fellelésében.

⁽¹⁾ A tudománypolitikai jelentés nyilvánosan hozzáférhető a JRC honlapján a következő internetes címen: <http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/documents/WasteManagementBEMP.pdf> Az ebben az ágazati referenciadokumentumban rögzített, a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatokra és azok alkalmazhatóságára vonatkozó megállapítások, illetve a környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek a tudománypolitikai jelentésben dokumentált megállapításokon alapulnak. A jelentés tartalmaz minden háttér-információt és műszaki részletet. A tudománypolitikai jelentés teljes hivatkozása: Dri M., Canfora P., Antonopoulos I. S., Gaudillat P., Best Environmental Management Practice for the Waste Management Sector (Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat a hulladékgazdálkodási ágazat számára), JRC Science for Policy Report, EUR 29136 EN, Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2018, ISBN 978-92-79-80361-1, doi:10.2760/50247, JRC111059;

⁽²⁾ A Tanács 1836/93/EGK rendelete (1993. június 29.) az ipari vállalkozásoknak a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben való önkéntes részvételének lehetővé tételéről (HL L 168., 1993.7.10., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 761/2001/EK rendelete (2001. március 19.) a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételének lehetővé tételéről (HL L 114., 2001.4.24., 1. o.).

Miként kell az EMAS keretében nyilvántartásba vett szervezeteknek az ÁRD-ket figyelembe venniük?

Az 1221/2009/EK rendelet értelmében az EMAS keretében nyilvántartásba vett szervezeteknek az ÁRD-ket két különböző szinten kell figyelembe venniük:

- Amikor a környezetvédelmi állapotfelmérések fényében környezetvédelmi vezetési rendszerüket kidolgozzák és végrehajtják (4. cikk (1) bekezdés b) pont);

Az ÁRD releváns elemeit a saját környezeti állapotfelmérésükben és környezeti politikájukban azonosított releváns környezeti tényezőkkel kapcsolatos környezeti célkitűzéseik és környezeti céljaik meghatározása és felülvizsgálata keretében, valamint a környezeti teljesítményük javítása érdekében meghozandó intézkedések meghatározása során kell felhasználniuk.

- Amikor a környezetvédelmi nyilatkozatot elkészítik (4. cikk (1) bekezdés d) pont és 4. cikk (4) bekezdés).

A szervezeteknek⁽⁴⁾ a környezeti teljesítményre vonatkozó jelentésételhez használandó mutatók kiválasztásakor figyelembe kell venniük az ÁRD-ben szereplő vonatkozó ágazatspecifikus környezeti teljesítménymutatókat.

A jelentés elkészítéséhez felhasznált mutatókat az ÁRD-ben javasolt mutatók alapján kell kiválasztani annak figyelembevételével, hogy azok mennyire relevánsak a szervezet környezeti állapotfelmérésében azonosított jelentős környezeti tényezők szempontjából. Mindazonáltal csak a környezeti állapotfelmérésben azonosított legjelentősebb környezeti tényezők szempontjából releváns mutatókat kell használni.

A környezeti teljesítményre, valamint a környezeti teljesítménnyel kapcsolatos egyéb tényezőkre vonatkozó jelentés elkészítése során a környezetvédelmi nyilatkozatban a szervezeteknek meg kell említeniük, hogy a releváns legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatokat és – ha rendelkezésre állnak – kiválósági referenciaértékeket miként vették figyelembe.

Be kell mutatni, hogy a környezeti teljesítmény (további) javítását szolgáló intézkedések és lépések meghatározása és az esetleges kiemelt területek kijelölése során hogyan használták fel a releváns legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatokat és a kiválósági referenciaértékeket (amelyek az ágazat legjobban teljesítő szervezetei által elért környezeti teljesítményt képviselik). Ugyanakkor a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok alkalmazása vagy a kiválósági referenciaértékek teljesítése nem kötelező, mivel az EMAS keretében – annak önkéntes jellegéből adódóan – maguk az érintett szervezetek dönthetik el a költségek és a hasznok elemzése alapján, hogy ez számukra mennyire megvalósítható.

A környezeti teljesítménymutatókhoz hasonlóan a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok és a kiválósági referenciaértékek relevanciáját és alkalmazhatóságát is a szervezetnek kell megítélnie a környezeti állapotfelmérésben azonosított jelentős környezeti tényezők, valamint a műszaki és anyagi lehetőségek ismeretében.

Az ÁRD olyan elemeit (mutatók, legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok, kiválósági referenciaértékek), amelyek a szervezet által a környezeti állapotfelmérésben azonosított jelentős környezeti tényezők szempontjából nem relevánsak, nem kell sem jelenteni, sem pedig a környezetvédelmi nyilatkozatban bemutatni.

Az EMAS-ban való részvételt folyamatnak kell tekinteni. Ennek keretében a szervezetnek minden olyan alkalommal, amikor környezeti teljesítményén javítani kíván (és értékeli azt), célszerű áttekintenie az ÁRD egy-egy részterülettel foglalkozó szakaszát, hogy abból merítsen ötleteket a következő lépésben kezelendő kérdéshez.

⁽⁴⁾ Az EMAS-rendelet IV. melléklete B.f) pontja értelmében a környezetvédelmi nyilatkozatban feltüntetésre kerül „a szervezetről rendelkezésre álló környezeti teljesítményadatok összegzése, tekintettel annak jelentős környezeti tényezőire. Jelentést kell készíteni az alapmutatókról és a C. szakaszban meghatározott konkrét környezeti teljesítménymutatóról.” A IV. melléklet C.3. pontja értelmében „minden szervezet évente jelentést tesz az alapvető üzleti tevékenységeihez kapcsolódó, mérhető és ellenőrizhető, és az alapvető mutatók által nem lefedett jelentős közvetlen és közvetett környezeti tényezők és hatások tekintetében elért teljesítményéről is. A mutatókra vonatkozó jelentésétel az e szakasz bevezetésében meghatározott követelményekkel összhangban kell végrehajtani. Amennyiben rendelkezésre áll, az érintett ágazatspecifikus mutatók meghatározásának megkönnyítése érdekében a szervezet figyelembe veszi a 46. cikkben említett ágazati referenciadokumentumokat.”

Az EMAS környezetvédelmi hitelesítő ellenőrizni fogja, hogy a szervezet a környezetvédelmi nyilatkozatának elkészítéskor figyelembe vette-e, illetőleg hogyan vette figyelembe az ÁRD-t (az 1221/2009/EK rendelet 18. cikke (5) bekezdésének d) pontja).

Az akkreditált környezetvédelmi hitelesítők az ellenőrzés során bizonyítékokat fognak kérni a szervezettől arra vonatkozóan, hogy az ÁRD elemei közül hogyan választották ki és vették figyelembe a környezeti állapotfelmérés alapján számukra releváns elemeket. Az ÁRD-ben bemutatott kiválósági referenciaértékek teljesülését nem fogják ellenőrizni, azt viszont igen, hogy a szervezet hogyan követte az ágazati referenciadokumentum útmutatásait a teljesítménymutatók kiválasztása és azon önkéntes intézkedések meghatározása során, amelyek végrehajtása révén javítható a szervezet környezeti teljesítménye.

Az EMAS és az ÁRD önkéntes jellegére való tekintettel az ilyen bizonyítékok bemutatása terén nem szabad a szervezetekre aránytalan terheket róni. A környezetvédelmi hitelesítők nem kérhetik a szervezettől különösen annak indoklását, hogy a környezeti állapotfelmérés eredményeire való tekintettel miért nem vett figyelembe egy adott, az ÁRD-ben szereplő legjobb gyakorlatot, ágazatspecifikus környezeti teljesítménymutatót vagy kiválósági referenciaértéket. Azonban tehetnek javaslatot további olyan elemekre, amelyekkel a szervezet a jövőben foglalkozhat a környezeti teljesítmény folyamatos javítása melletti elkötelezettsége jegyében.

A dokumentum felépítése

Ez a dokumentum négy szakaszból áll. Az 1. szakasz bemutatja az EMAS jogi háttérét és a dokumentum használatának módját, míg a 2. szakasz ezen ÁRD alkalmazási területét határozza meg. A 3. szakasz a különböző legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatokról⁽⁵⁾ ad rövid leírást e gyakorlatok alkalmazhatóságával kapcsolatos információkkal kiegészítve. Amennyiben egy adott legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlathoz meghatározhatók voltak konkrét környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek, ezek is bemutatásra kerülnek. Amennyiben a mutatók és referenciaértékek több legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlathoz is kapcsolhatók, adott esetben többször is szerepelnek a szövegben. A 3. szakasz az egyes legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok esetében meghatározott mutatók mellett számos olyan környezeti teljesítménymutatót is meghatároz, amelyek felhasználhatók a települési szilárd hulladék kezelésére szolgáló rendszerek általános teljesítményének értékelésére. A kiválósági referenciaértékek meghatározása nem volt lehetséges minden legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat és mutató vonatkozásában, mert vagy korlátozott mértékben álltak rendelkezésre adatok, vagy a hulladékkal foglalkozó hatóságok vagy hulladékgazdálkodási vállalkozások tekintetében annyira eltérőek a körülmények (például vidéki vagy városi terület, az elkülönített gyűjtés vagy a hulladékgazdálkodási rendszer típusa, helyi fogyasztási minták), hogy értelmetlen lenne kiválósági referenciaértéket meghatározni. Még ha vannak is kiválósági referenciaértékek, nem tekintendők valamennyi hulladékkal foglalkozó hatóság vagy hulladékgazdálkodási vállalkozás tekintetében elérendő célnak vagy olyan mérőszámoknak, amellyel össze lehetne hasonlítani az ágazaton belül a környezeti teljesítményszintet; céljuk inkább annak mérése, hogy milyen lehetőségek vannak az egyes szervezeteknek az elért fejlődésük értékelése terén való támogatása és a további fejlődésre való motiválásuk tekintetében.

Végezetül a 4. szakasz egy átfogó táblázatban sorra veszi a legfontosabb környezeti teljesítménymutatókat, valamint a hozzájuk tartozó magyarázatokat és kiválósági referenciaértékeket.

2. HATÁLY

Ez az ÁRD a hulladékgazdálkodási ágazat két típusú szervezetével foglalkozik, a(z) (állami és magántulajdonban lévő) hulladékgazdálkodási vállalkozásokkal – beleértve a gyártói felelősségi rendszereket alkalmazó vállalkozásokat –, illetve a hulladékkal foglalkozó hatóságokkal (hulladékgazdálkodási hatóságok, főként helyi szinten). Az említett szervezetek az alábbi NACE-kódok alá vannak besorolva (a gazdasági tevékenységeknek az 1893/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽⁶⁾ meghatározott statisztikai osztályozása szerint):

- 38.1 — Hulladékgyűjtés;
- 38.2 — Hulladékkezelés, -ártalmatlanítás;
- 38.3 — Hulladékanyag hasznosítása;

⁽⁵⁾ Az egyes legjobb gyakorlatok részletes leírása és az alkalmazásukra vonatkozó gyakorlati útmutatás a JRC által kiadott tudomány-politikai jelentésben olvasható, amely elérhető a következő internetes oldalon: <http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/documents/WasteManagementBEMP.pdf> Az érdeklődők itt további információkat találnak az ebben a dokumentumban bemutatott legjobb gyakorlatokról.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1893/2006/EK rendelete (2006. december 20.) a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása NACE Rev. 2. rendszerének létrehozásáról és a 3037/90/EGK tanácsi rendelet, valamint egyes meghatározott statisztikai területekre vonatkozó EK-rendeletek módosításáról (HL L 393., 2006.12.30., 1. o.).

- 39.0 — Szennyeződsmentesítés, egyéb hulladékkezelés;
- 84.1 — Közigazgatás.

Ez az ÁRD nem vonatkozik az olyan szervezetek tevékenységére, amelyek hulladékot termelnek, de nem tartoznak a hulladékgazdálkodási ágazathoz (ez a szervezetek többségét jelenti).

Ez az ÁRD az alábbi hulladékgazdálkodási szakaszokra és tevékenységekre vonatkozó legjobb gyakorlatokat ismerteti:

- hulladékgazdálkodási stratégia kidolgozása;
- a hulladékmegelőzés ösztönzése;
- a termékek újrahasználatának előmozdítása és a hulladék újrahasználatra való előkészítése;
- a hulladékgyűjtés javítása;
- hulladékkezelés, az anyagok újrahasznosítását lehetővé tevő műveletekre korlátozva.

A hulladékkezelés terén ezen ágazati referenciadokumentum hatálya az olyan létesítményekre korlátozódik, amelyek az ipari kibocsátásokról szóló irányelv⁽⁷⁾ hatályán kívül eső kezelési műveleteket végeznek (például a műanyagok újrahasznosítása érdekében a hulladék szétválogatásával foglalkozó létesítmények).

Ez az ÁRD három hulladékárammal foglalkozik:

- települési szilárd hulladék: háztartási hulladék és olyan, egyéb forrásokból származó, például a kiskereskedelem, a közigazgatás, az oktatás, az egészségügyi szolgáltatások, a szálláshely- és étkeztetési szolgáltatások, valamint az egyéb szolgáltatások és tevékenységek során keletkező hulladék, amely jellegét és összetételét tekintve hasonlít a háztartási hulladékhoz;
- építési és bontási hulladék;
- egészségügyi hulladék.

Az olyan ipari és kereskedelmi hulladék, amely nem települési szilárd hulladék, nem tartozik e dokumentum hatálya alá.

Ez a referenciadokumentum öt fő szakaszra tagolódik (2-1. táblázat), amely a célszervezetek szempontjából a hulladékgazdálkodással kapcsolatos fő környezeti tényezőket tartalmazza.

2-1. táblázat

A hulladékgazdálkodási ágazatban alkalmazandó ágazati referenciadokumentum felépítése és a vizsgált fő környezeti tényezők

Szakasz	Leírás	A vizsgált fő környezeti tényezők
3.1. Horizontális legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok	Ez a szakasz a dokumentum tárgyát képező valamennyi hulladékáramra vonatkozó horizontális legjobb gyakorlatokkal foglalkozik a hulladékstratégia kidolgozásától a gazdasági eszközök használatáig és egyéb uniós referenciadokumentumokban a további legjobb gyakorlatok azonosításáig.	Hulladékmegelőzési intézkedések Hulladékgyűjtés Hulladékválogatás, előkészítés újrafelhasználásra és kezelésre Szállítási műveletek A hulladék energetikai hasznosítása Hulladékártalmatlanítás

⁽⁷⁾ 2010/75/EU irányelv.

Szakasz	Leírás	A vizsgált fő környezeti tényezők
3.2. A települési szilárd hulladéka vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok	Ez a szakasz ismerteti, hogyan kezelhetik leghatékonyabban a hulladékkal foglalkozó hatóságok és a hulladékgazdálkodási vállalkozások a települési szilárd hulladékot, beleértve a stratégia megtervezését, a hulladékmegelőzést, a termékek újrafelhasználását, a hulladék újrafelhasználásának előkészítését, a hulladékgyűjtést és a hulladékkezelési műveleteket. Ez a szakasz tartalmazza a gyártói felelősségvállalási rendszerekre vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatokat is.	A vizsgált fő környezeti tényezők Hulladékmegelőzési intézkedések Hulladékgyűjtés Hulladékválogatás, előkészítés újrafelhasználásra és kezelésre Szállítási műveletek A hulladék energetikai hasznosítása Hulladékkártatlanítás
3.3. A települési szilárd hulladéka vonatkozó közös környezeti teljesítménymutatók	Ez a szakasz ismerteti a települési szilárd hulladéka vonatkozó hulladékgazdálkodási rendszerek általános teljesítményének értékelésére használható közös környezeti teljesítménymutatókat.	Hulladékmegelőzési intézkedések Hulladékgyűjtés Hulladékválogatás, előkészítés újrafelhasználásra és kezelésre Szállítási műveletek A hulladék energetikai hasznosítása Hulladékkártatlanítás
3.4. Az építési és bontási hulladéka vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok	Ez a szakasz az építési és bontási hulladékért közvetve vagy közvetlenül felelős, hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások tevékenységeire összpontosít. A fő érintett területek az építési és bontási hulladéka vonatkozó hulladékgazdálkodási tervek, az építési és bontási hulladék PCB-vel való szennyeződésének elkerülése, az eltávolított hulladék azbeszt kezelése, valamint a hulladék gipszkarton, illetve az építési és bontási hulladék feldolgozása újrahasznosítás céljából.	Hulladékmegelőzési intézkedések Hulladékgyűjtés Hulladékválogatás és -kezelés Szállítási műveletek Hulladékkártatlanítás
3.5. Az egészségügyi hulladéka vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok	Ez a szakasz bemutatja, hogyan kezelhetik leghatékonyabban a hulladékkal foglalkozó hatóságok és a hulladékgazdálkodási vállalkozások az egészségügyi hulladékot. A fő érintett terület az egészségügyi hulladék elkülönítésének optimalizálása és az egészségügyi hulladék alternatív kezelésének elfogadása.	Hulladékgyűjtés Hulladékkezelés Hulladékkártatlanítás

A 2-1. táblázatban meghatározott fő környezeti tényezők mindegyikére vonatkozóan a 2-2. táblázat ismerteti az ebben a dokumentumban érintett kapcsolódó főbb környezeti hatásokat. A 2-1. és 2-2. táblázatban bemutatott környezeti tényezők az ágazat legáltalánosabb releváns tényezőiként kerültek kiválasztásra. Azt azonban, hogy az egyes vállalkozásoknak mely környezeti tényezőkkel kell foglalkozniuk, esetenként kell felmérni.

2-2. táblázat

Az ebben a dokumentumban vizsgált legrelevánsabb környezeti tényezők és a kapcsolódó fő környezeti hatások

Fő környezeti tényezők	Fő környezeti hatások
Hulladékgyűjtés	— Éghajlatváltozás (üvegházhatásúgáz-kibocsátás) — Levegőbe történő kibocsátások — Természeti erőforrások kimerülése

Fő környezeti tényezők	Fő környezeti hatások
Hulladékmegelőzési intézkedések	<ul style="list-style-type: none"> — Éghajlatváltozás (üvegházhatásúgáz-kibocsátás) — Levegőbe történő kibocsátások — Természeti erőforrások kimerülése
Hulladékválogatás, előkészítés újrafelhasználásra és kezelésre	<ul style="list-style-type: none"> — Éghajlatváltozás (üvegházhatásúgáz-kibocsátás) — Levegőbe/vízbe/talajba történő kibocsátások — Természeti erőforrások kimerülése — Földhasználat
Szállítási műveletek	<ul style="list-style-type: none"> — Éghajlatváltozás (üvegházhatásúgáz-kibocsátás) — Levegőbe történő kibocsátások — Természeti erőforrások kimerülése
A hulladék energetikai hasznosítása	<ul style="list-style-type: none"> — Éghajlatváltozás (üvegházhatásúgáz-kibocsátás) — Levegőbe/vízbe/talajba történő kibocsátások — Természeti erőforrások kimerülése — Földhasználat
Hulladékártalmatlanítás	<ul style="list-style-type: none"> — Éghajlatváltozás (üvegházhatásúgáz-kibocsátás) — Levegőbe/vízbe/talajba történő kibocsátások — Természeti erőforrások kimerülése — Földhasználat

3. LEGJOBB KÖRNYEZETVÉDELMI VEZETÉSI GYAKORLATOK, ÁGAZATI KÖRNYEZETI TELJESÍTMÉNYMUTATÓK ÉS KIVÁLÓSÁGI REFERENCIAÉRTÉKEK A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI ÁGAZATBAN

3.1. Horizontális legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok

Az ebben a szakaszban ismertetett legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok valamennyi vizsgált hulladékáramra (települési szilárd hulladék, építési és bontási hulladék, egészségügyi hulladék) vonatkozó horizontális hulladékgazdálkodási kérdésekkel foglalkoznak.

3.1.1. Integrált hulladékgazdálkodási stratégiák

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít az olyan integrált hulladékgazdálkodási stratégiák kidolgozása és végrehajtása, amelyek figyelembe veszik az alábbiakat:

- a hulladékáramokkal kapcsolatos jelenlegi és jövőben várható tendenciák;
- hulladékhierarchia⁽⁸⁾, az intézkedések fontossági sorrendjének a hierarchia alapján történő meghatározása (elsősorban hulladékmegelőzés, másodsorban előkészítés újrafelhasználásra stb.);
- a közeli hulladékválogató/-kezelő létesítmények elérhetősége és kapacitása;
- a lakosok jelenlegi környezeti hozzáállása és felfogása;
- a hulladékgazdálkodást befolyásoló bármely más konkrét körülmény (például a turisták/ingázók jelentős száma, egyes gazdasági tevékenységek, éghajlat).

⁽⁸⁾ A hulladékhierarchia a következő lépésekből áll: hulladékmegelőzés, előkészítés újrafelhasználásra, újrafeldolgozás, hasznosítás, ártalmatlanítás.

A hulladékgazdálkodási stratégia kidolgozásához az adatok nyomon követésére vonatkozó megfelelő megközelítés és a hulladékgazdálkodási lehetőségek alapos értékelése révén ismerni kell minden főbb hulladékáram mennyiségét és minőségét. Ehhez néhány esetben életciklus-értékelésre van szükség a legjobb környezeti teljesítményhez kapcsolódó lehetőségek azonosítására (lásd a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok 3.1.2. szakaszát), ami néha eltérést jelenthet a hulladékhierarchiától.

Alkalmazhatóság

Ez a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat elsősorban azokat a hulladékkal foglalkozó hatóságokat célozza meg, amelyek ellenőrzéssel vagy legalább jelentős befolyással rendelkeznek helyi vagy regionális szinten a hulladékgazdálkodási stratégia felett, vagyis elsődlegesen a helyi hatóságokat. Elképzelhető, hogy a hulladékkal foglalkozó hatóságnak ki kell szerveznie a stratégiai tervezés egyes szempontjait azokban az esetekben, amikor adott szakértelemre, például adatelemzési készségekre és a hulladékkezelési folyamat ismeretére van szükség.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i1) A hulladékgazdálkodási rendszer javítására vonatkozó általános célok kitűzésre kerültek (például az ebben a dokumentumban meghatározott mutatók alapján) (igen/nem).	(b1) Az integrált hulladékgazdálkodási stratégia, amely a hulladékgazdálkodási rendszer teljesítményének javítására irányuló hosszú távú (10–20 év) és rövid távú (1–5 év) általános célkitűzéseket fogalmaz meg, elkészült és rendszeres felülvizsgálat tárgyát képezi (legalább háromévente).
(i2) A hulladékmegelőzésre és az újrafelhasználásra vonatkozó konkrét célok kitűzése megtörtént (igen/nem).	

3.1.2. A hulladékgazdálkodási lehetőségek életciklus-értékelése

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít az életciklus-szemlélet és az életciklus-értékelés beépítése a hulladékgazdálkodási stratégiába és műveletekbe; az alábbi 1. és 2. lépés alapvető, a 3–8. lépés pedig ad hoc életciklus-értékelést igényel, és nem mindig kötelező.

1. Az életciklus-szemlélet következetes alkalmazása a hulladékgazdálkodási stratégia megtervezése és végrehajtása során (a hulladékgazdálkodási hierarchia kiegészítése érdekében).
2. Az életciklus-értékeléssel kapcsolatos releváns szakirodalom áttekintése az alternatív hulladékgazdálkodási lehetőségek környezeti teljesítményének rangsorolására abban az esetben, ha a tanulmányozott rendszerek közvetlenül összehasonlíthatók az elérhető lehetőségekkel.
3. Az életciklus-értékelés alkalmazása olyan konkrét gazdálkodási és technológiai lehetőségekre, amelyekkel kapcsolatban nincs megbízható szakirodalom; ehhez életciklus-értékelési szolgáltatások beszerzésére vagy a releváns életciklus-értékelési szoftver házon belüli használatára van szükség.
4. A rendszerhatárok gondos mérlegelése a hulladékgazdálkodási lehetőségek pontos összehasonlítására, beleértve a rendszerbővítést és/vagy az elkerült folyamatokra (például hálózati villamosenergia-termelés) vonatkozó életciklus-értékelést.
5. Életciklus-adattárak összeállítása és dokumentációja a referenciaáramok vonatkozásában, lehetőség szerint az értéklánc mentén rögzített elsődleges adatok felhasználásával, feltüntetve az adatok minőségét és a bizonytalansági tartományokat.
6. Állandó hatáskategóriák kiválasztása a főbb környezeti terhek megállapítására.
7. A normalizált értékek ismertetése a releváns hatáskategóriákban a kiegészítő jelleg vagy a kompromisszumok értékelésére, egyértelműen jelezve a bizonytalansági hibákat és az érzékenységi elemzéseket.
8. Az életciklus-értékelésre vonatkozó tanulmány független harmadik fél általi hitelesítése (alapvető követelmény az ISO 14044 szabvány ⁽⁹⁾ értelmében az eredmények külső terjesztésére, de legjobb gyakorlatnak minősül akár csak belső használat esetén is).

⁽⁹⁾ ISO 14044:2006: Környezetvédelmi vezetés – Életciklus-értékelés – Követelmények és iránymutatás

Alkalmazhatóság

Teljes életciklus-értékelésre nem mindig van szükség. A legjobb gyakorlatokkal kapcsolatos tájékozódás érdekében néhány esetben elegendő lehet a hulladékgazdálkodási hierarchiában szereplő hulladékgazdálkodási lehetőségek alapvető rangsorolása. Ugyanakkor gyakran szükség van a hulladékhierarchiában hasonlóan rangsorolt lehetőségek és a hulladéklánc összteljesítményét befolyásoló hulladékgazdálkodási változások részletes összehasonlítására.

Mérettől függetlenül bármely hulladékgazdálkodási szervezet alkalmazhatja az életciklus-szemléletet és felülvizsgálhatja az életciklus-értékelésről szóló tanulmányokat. A személyre szabott életciklus-értékelési szolgáltatások igénybevétele és/vagy a személyzet életciklus-értékelési képzése csak a nagyobb szervezetek számára lehet gazdaságilag életképes lehetőség.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i3) Az életciklus-szemlélet következetes alkalmazása, és szükség esetén életciklus-értékelések elvégzése a hulladékgazdálkodási stratégia tervezése és végrehajtása során (igen/nem).	(b2) A hulladékgazdálkodási stratégia tervezésére és végrehajtására az életciklus-szemlélet következetes alkalmazása, illetve adott esetben ad hoc életciklus-értékelési tanulmányok alapján kerül sor.

3.1.3. Gazdasági eszközök

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít a gazdasági eszközök használata a hulladékot előállító polgárok és szervezetek magatartásának befolyásolására a környezetbarátabb eredmények elérése érdekében. A gazdasági eszközök támogathatják az alábbiakat:

- a keletkező hulladék mennyiségének csökkentése vagy a veszélyes hulladék arányának csökkentése;
- az újrafelhasználásra és újrahasznosításra való előkészítés előmozdítása; a hulladékégetés és hulladéklerakás csökkentése;
- a terméktervezés javítása (például az újrahasznosítható anyagok termékekben való használatának előmozdítása).

A hulladékgazdálkodáshoz kapcsolódó gazdasági eszközök az ösztönzőkre (pozitív gazdasági jelek, például kedvezmények, nyereményutalványok) és fékekre (negatív gazdasági jelek, például adók, díjak, büntetések) is kiterjedhetnek, és az alábbi formát ölthetik:

- adók és adófajták, például hulladékártalmatlanítási adó, hulladéklerakási adó, hulladékégetési adó;
- termékdíjak (például a műanyag zacskók vagy az építési adalékanyagok esetében);
- a hulladék árazása, például egységalapú árazás és „fizetés a kidobott mennyiség alapján” elv;
- betétdíjas rendszerek;
- kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerek;
- egyéb, például kibocsátáskereskedelmi egységek, az újrafeldolgozás állami támogatása, héamentesség.

Alkalmazhatóság

A szabályozási keret és annak betartása a gazdasági eszközök helyi szintű alkalmazásának fő akadály.

A helyi gazdasági eszközök (amelyek kezelése technikai, irányítási és szociális szempontból összetett) alkalmazásának előfeltétele továbbá az önkormányzati szinten meglévő környezettudatosság, jó irányítási készségek és innovációközpontú hozzáállás, valamint megfelelő számviteli gyakorlat.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i4) A gazdasági eszközök helyi szintű használata a megfelelő magatartás ösztönzésére (igen/nem).	(b3) A helyi szinten megállapított, adók, adófajták, termékdíjak, hulladékárazás, kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerek és betétdíjas rendszerek formáját öltő gazdasági eszközök végrehajtása következetesen történik a helyi hulladékgazdálkodási stratégiában meghatározott célok elérése érdekében.
(i5) Az önkéntes gazdasági eszközöket használó lakosok/vállalkozások aránya (%).	
	(b4) A helyi önkormányzatok szintjén a helyi önkormányzat területén szervezett valamennyi fesztivál és nagyobb nyilvános esemény alkalmával betétdíjas rendszer vonatkozik a poharakra, csészékre, tányérokra és evőeszközökre.

3.1.4. Hivatkozás a legjobb gyakorlatokkal kapcsolatos egyéb releváns referenciadokumentumokra

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít az olyan korszerű technikák alkalmazása, amelyek maximalizálják az erőforrás-hatékonyságot és minimalizálják a környezeti hatást a hulladékkezelés egyes területein (beleértve az anyagok újrahasznosítását, az energetikai hasznosítást és az ártalmatlanítást). A releváns legkorszerűbb technikákkal kapcsolatos hasznos referenciadokumentumok (nem kimerítő jegyzéke), amelyekre a szervezetek hivatkozhatnak, az alábbiak:

- a hulladékkezelés terén elérhető legjobb technikákra vonatkozó referenciadokumentum (¹⁰);
- a hulladékstátusz megszüntésének kritériumai (¹¹);
- a hulladékégetés terén elérhető legjobb technikákra vonatkozó referenciadokumentum;
- a hulladéklerakókról szóló uniós irányelv (1999/31/EK tanácsi irányelv) (¹²).

Alkalmazhatóság

Ez a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat a hulladékkal foglalkozó olyan helyi hatóságokat és hulladékgazdálkodási vállalkozásokat célozza meg, amelyek műveleteket terveznek és hajtanak végre a hulladékkezelés, az anyagok újrahasznosítása, az energetikai hasznosítás és az ártalmatlanítás terén.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i6) Sor kerül az ebben a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatban felsorolt referenciadokumentumokban ismertetett releváns legkorszerűbb technikák alkalmazására (igen/nem).	—

3.2. A települési szilárd hulladékra vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok

Az ebben a szakaszban ismertetett legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok a települési szilárd hulladék kezelésével foglalkoznak.

¹⁰ Az elérhető legjobb technikákra vonatkozó referenciadokumentumok tartalmával kapcsolatban további tájékoztatás, valamint a kifejezések, rövidítések és dokumentumkódok teljes magyarázata elérhető a környezetszennyezés integrált megelőzésével és csökkentésével foglalkozó európai iroda honlapján: <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/>

¹¹ A hulladékstátusz megszüntésének kritériumait a hulladékokról szóló, 2008. decemberi keretirányelv (2008/98/EK irányelv) 6. cikke vezette be. További információk az alábbi internetes oldalon érhetők el: http://ec.europa.eu/environment/waste/framework/end_of_waste.htm

¹² A Tanács 1999/31/EK irányelve (1999. április 26.) a hulladéklerakókról (HL L 182., 1999.7.16., 1. o.). A hulladéklerakókról szóló irányelv tartalmával kapcsolatos további információkért és a teljes szövegért lásd az alábbi honlapot: http://ec.europa.eu/environment/waste/landfill_index.htm

Stratégiai legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok

3.2.1. A költségek összehasonlító teljesítményértékelése

A hulladékgazdálkodási döntéseket nagyban befolyásolják a gazdasági tényezők; a költségek tekintetében egy adott önkormányzat költségstruktúrájának más önkormányzatok adataival való összehasonlítása révén elvégzett összehasonlító teljesítményértékelés legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít, mert lehetővé teszi az olyan optimalizálási lehetőségek azonosítását, amelyek esetlegesen környezetbarátabb gyakorlatokat eredményeznek. A költségek összehasonlító teljesítményértékelése elvégezhető belsőleg, független harmadik fél által vagy más önkormányzatokkal együttműködésben. Az elemzett költségadatok közé tartoznak általában a hulladékgazdálkodási szolgáltatások költségei és egyes hulladékfrakciók ártalmatlanításának költségei, illetve az újrafelhasználás vagy újrahasználás céljából való előkészítésre szánt hulladék és az egyéb melléktermékek értékesítéséből származó bevételek.

A költségek összehasonlító teljesítményértékelése során figyelembe kell venni az érintett területen keletkező, a települési szilárd hulladékok körébe tartozó valamennyi releváns hulladékáramot. Az átfogó elemzés tartalmazza a hulladékgyűjtés, a hulladékkezelés (válogatás, hasznosítás, ártalmatlanítás stb.) költségeit, beleértve a bezárt hulladéklerakók igazgatásának költségeit, a személyzeti költségeket és a hulladékgazdálkodással kapcsolatos egyéb költségeket.

Alkalmazhatóság

A költségek összehasonlító teljesítményértékelése olyan területen alkalmazható (helyi vagy nemzeti szinten), ahol a hulladékgazdálkodási feltételek összehasonlíthatók, és ahol egységesek a jogi keretek. Néhány esetben azonban jelentős eltérések vannak a konkrét körülmények miatt. A költségek összehasonlító teljesítményértékelése különösen fontos a rosszul teljesítő hulladékgazdálkodási rendszerekkel rendelkező területek esetében a jobb teljesítményű hulladékgazdálkodási lehetőségek felé történő elmozdulás elősegítése érdekében.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i7) Rendszeres részvétel a költségek összehasonlító teljesítményértékelésére vonatkozó részletes tanulmányban (igen/nem).	—
(i8) A települési szilárd hulladék egy főre jutó éves kezelési összköltsége (EUR/fő/év).	

3.2.2. Fejlettebb hulladékmonitoring

A hatékony és eredményes hulladékgazdálkodási stratégia kidolgozása és végrehajtása a helyi szinten gyűjtött és kezelt hulladékáramokra vonatkozó statisztikai adatok részletes ismeretén alapul.

Ezért legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít:

- rendszeresen összegyűjteni és feldolgozni az egyes hulladékáramokra vonatkozóan elérhető adatokat a begyűjtési, újrafelhasználási/újrafelhasználásra való előkészítési, válogatási, újrahasznosítási, hasznosítási és ártalmatlanítási folyamat különböző lépései esetében;
- a vegyes hulladék összetételének rendszeres elemzése;
- a hulladékgazdálkodási műveletek kiszervezése esetén az átfogó adatok következetes továbbítására vonatkozó szerződéses kikötések.

A hulladékmonitoringra vonatkozó adatok hasznosak mind a belső ellenőrzés (például egy új intézkedés potenciális végrehajtásának értékelése), mind a releváns hatóságokkal és polgárokkal való megosztás érdekében a javulás és a tudatosság előmozdítására.

Alkalmazhatóság

Részletes hulladékmonitoring alkalmazandó valamennyi olyan helyi önkormányzat és hulladékgazdálkodási vállalkozás esetében, amely települési szilárd hulladék kezelésével foglalkozik. A folyamatot elkezdő szervezetek esetében elképzelhető, hogy a hulladékmonitoring először a legfontosabb hulladékfrakciókra összpontosít, majd végül lépésről lépésre kiterjeszhető valamennyi frakcióra.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i9) Online eszközök használata a hulladékkal kapcsolatos adatok nyomon követésére és jelentésére (igen/nem).	(b5) A vegyes hulladék összetételének elemzésére legalább évente négyszer (különböző évszakokban) sor kerül minden harmadik évben vagy a hulladékgazdálkodási rendszer minden jelentős módosulását követően.
(i10) A vegyes hulladék összetételére vonatkozó elemzés gyakorisága (egy összetételi elemzés minden n. hónapban vagy évben).	

3.2.3. Fizetés a kidobott mennyiség alapján

A „fizetés a kidobott mennyiség alapján” elv célja a „szennyező fizet” elv méltányos alkalmazása a hulladékgazdálkodási rendszer felhasználóira a keletkező hulladék mennyisége alapján kivetett díjak révén.

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít, ha a felhasználókra kivetett hulladékdíjak egy rögzített összeghez társuló változó összetevőn alapulnak a hulladékgazdálkodás költségstruktúrájának tükrözése, illetve a felhasználók (például kevesebb mennyiségű hulladék keletkezése esetén alacsonyabb díjak) és a hulladékgyűjtők (bevételi stabilitás a díjak rögzített összetevője alapján) ösztönzőinek összehangolása érdekében.

A rendszer a gyakorlatban különféle módon hajtható végre, általában az alábbi módokon:

- önkéntes rendszerek (a konténer méretének kiválasztása);
- zsákalapú rendszer (az igénybe vett hulladékgyűjtő zsákok száma), például előre kifizetett zsákokkal;
- súlyalapú rendszer (egy adott konténerben összegyűjtött hulladék súlya);
- gyakoriságon alapuló rendszerek (milyen gyakran ürítik a konténereket; ez a megközelítés kombinálható a térfogat- és súlyalapú rendszerekkel).

A rendszer összpontosíthat csak a maradék hulladék esetében felszámított díjakra vagy az elkülönített hulladékáramok esetében felszámított díjakra is, de a cél továbbra is a forrásnál történő elkülönítés és a hulladékmegelőzés előmozdítása.

A „fizetés a kidobott mennyiség alapján” rendszer végrehajtását lehetővé tevő négy legfontosabb elem a következő:

- az egyéni felhasználók azonosítása ⁽¹³⁾;
- a hulladékáram mérése egyéni felhasználói szinten (például háznál történő begyűjtés, utcai konténer használata vagy hulladékgyűjtő udvarokban történő begyűjtés esetén);
- olyan egységár meghatározása, amely hatékonyan ösztönöz magatartásbeli változásra;
- a lakók bevonása, biztosítva a rendszer elemeinek helyes értelmezését, illetve a lakók részvételét és elkötelezettségét (ez fontos az illegális hulladéklerakás vagy az olyan esetek elkerülésére, amikor a hulladékot átszállítják a „fizetés a kidobott mennyiség alapján” rendszert nem alkalmazó területekre).

A l k a l m a z h a t ó s á g

A megközelítés széles körben alkalmazható, de a meglévő infrastruktúrát (például a begyűjtést) módosítani kell. A háznál történő begyűjtésre általában szükség van a „fizetés a kidobott mennyiség alapján” elv maradéktalan végrehajtásához.

Óvintézkedéseket kell tenni az elv betartatása érdekében (például ne kerüljön települési szilárd hulladék olyan szomszédos helyi önkormányzatok területére, amelyek nem alkalmazzák a „fizetés a kidobott mennyiség alapján” elvet, illetve ne kerüljön települési szilárd hulladék az utcai szemetesekbe). Ezt könnyebb megvalósítani ott, ahol a felhasználók már tisztában vannak a forrásnál történő elkülönítéssel, valamint a környezeti és hulladékkal kapcsolatos tágabb kérdésekkel.

⁽¹³⁾ Az előre kifizetett zsákokon alapuló „fizetés a kidobott mennyiség alapján” rendszerekben nincs szükség az első két elemre.

A végrehajtástól függően (például az egyes konténerek vagy zsákok felhasználóinak azonosítása esetén) megfelelő intézkedésekre (például biztonságos adattárolásra) van szükség a megfelelő adatvédelem és a titoktartás érdekében.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i11) Működik a „fizetés a kidobott mennyiség alapján” rendszer (igen/nem).	(b6) Működik a „fizetés a kidobott mennyiség alapján” rendszer, és eszerint a költségek legalább 40 %-a a felhasználókat terheli a begyűjtött vegyes hulladék mennyisége (kg vagy m ³), a hulladékgyűjtő konténerek mérete és/vagy a begyűjtési gyakoriság alapján.
(i12) A hulladékgyűjtő udvarokban leadott hulladék a „fizetés a kidobott mennyiség alapján” rendszer része (igen/nem).	
(i13) A hulladékmentes felhasználók aránya (%).	(b7) A „fizetés a kidobott mennyiség alapján” rendszer a hulladékgyűjtő udvarokban leadott hulladéokra is vonatkozik.

3.2.4. Teljesítményalapú hulladékgazdálkodási szerződések

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít a települési szilárd hulladék kezelésére vonatkozó egyes szolgáltatásokat magánszolgáltatóknak kiszervező helyi önkormányzatok számára a teljesítményalapú szerződéses kikötések alkalmazása. A teljesítményalapú szerződések biztosíthatják a környezeti és pénzügyi célkitűzések egyidejű teljesítését.

A teljesítményalapú szerződések három fő jellemzője a következő:

- célkitűzések és mutatók meghatározása a szerződő fél teljesítményének mérésére;
- a teljesítménymutatókkal kapcsolatos adatgyűjtés a szolgáltatás végrehajtásának értékelésére;
- a jó vagy rossz teljesítés hatással van a szerződő félre (magasabb bevétel vagy büntetések).

Fontos, hogy a helyi önkormányzatok a mutatók teljes köre (például ötleteket merítve a 3.3. szakaszban ismertetett mutatókból) és megfelelő nyomon követés alapján határozzák meg a teljesítményre vonatkozó kikötéseket. Különös figyelmet igényel az alapforgatókönyv meghatározása, illetve a teljesítménymérő referenciaértékek mechanizmusára vonatkozó külső (gazdasági, szociális, szabályozási stb.) körülményekben mutatkozó eltérések hatása.

Alkalmazhatóság

A hulladékgazdálkodási teljesítmény hatékony nyomon követésére irányuló rendszer megléte a teljesítményalapú hulladékmonitoring rendszer alapfeltétele (a belső gazdálkodási gyakorlatokra építve a hulladékgazdálkodás kiszervezése érdekében).

A teljesítményalapú szerződések első használatakor fontos továbbá párbeszédet folytatni a lehetséges szerződő felekkel és valamennyi érdekelt féllel annak kiderítéséhez, hogy mi valósítható meg technikailag és gazdaságilag.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i14) A szerződéses érték aránya a környezeti célkitűzések elérése vagy a meghatározott környezeti teljesítményszintek alapján (%).	
(i15) Vevői elégedettség (az olyan lakók százalékos aránya, akik elégedettek a háztartási hulladékok begyűjtésével, illetve konkrétan az elkülönítetten gyűjtött hulladékfrakciók begyűjtésével).	—

3.2.5. Figyelemfelhívás

A figyelemfelhívásra vonatkozó legjobb gyakorlat a hulladékmegelőzésre, az újrafelhasználásra és az újrahasznosításra irányuló magatartás hatékony előmozdítása a hulladékgyűjtési területen. Ez végül javítja a teljesítményt a legfontosabb hulladékkeletkezési és -elkülönítési mutatók vonatkozásában.

A legjobb gyakorlatnak minősülő figyelemfelhívó kampányoknak

- biztosítaniuk kell valamennyi kommunikáció folytonosságát, következetességét, kiegészítő jellegét és egyértelműségét jól meghatározott célokkal és célkitűzésekkel;
- olyan egyértelmű üzeneteket kell küldeniük a jól meghatározott célközönségek felé, amelyek alkalmasak a megszólításukra;
- biztosítaniuk kell az eredményes megvalósítást a tevékenységek integrálása és az egyértelmű felelősség révén.

Az újrahasznosítás figyelemfelhívó kampányokkal leküzdhető két fő akadálya például

- az ismeretek hiánya: hiányos ismeretek azzal kapcsolatban, mely hulladék rakható mely konténerbe, vagy a helyi újrahasznosítási rendszerek (például a begyűjtési napok stb.) ismeretének hiánya;
- hozzáállás és felfogás: az újrahasznosítás szükségességének elutasítása, nem megfelelő motiváció a hulladék elkerülésére és szétválogatására.

A polgárokat megcélzó figyelemfelhívó kampányokat megvalósíthatják az alábbiak: közvetlenül a hulladékgazdálkodási szervezet, a nevükben a szakmai ügynökségek, illetve a partnerszervezetek (beleértve más ágazatok érdekelt feleit).

Számos kommunikációs csatorna használható, többek között a reklámozás, a közönségkapcsolatok, a közvetlen marketing, a közösség bevonása, az online bevonás, a közösségi média és a termékcímkézés.

Alkalmazhatóság

A figyelemfelhívás bizonyos mértékben bármilyen összefüggésben alkalmazható.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i16) A figyelemfelhívás egy főre jutó éves költsége (EUR/fő/év).	(b8) A különböző célcsoportok (például tanulók, nagyközönség, a hulladékgyűjtő udvarok használói) tekintetében következetes figyelemfelhívó kampányokra kerül sor, és a figyelemfelhívó tevékenységek egy főre jutó éves költségvetése legalább 5 EUR.
(i17) A települési szilárd hulladék kezelésére fordított költségvetés figyelemfelhívásra költött aránya (%).	
(i18) A hulladékgazdálkodási területen egy adott időszakban figyelemfelhívó üzeneteket kapott lakosság aránya (például havonta a lakosság százalékos arányában).	

3.2.6. A hulladékkal foglalkozó tanácsadók hálózatának létrehozása

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít hulladékkal foglalkozó tanácsadók (más néven hulladékkal foglalkozó tisztviselők/hulladékmegelőzési tisztviselők, újrahasznosítással foglalkozó tisztviselők, hulladékmegelőzési tanácsadók) hálózatának létrehozása helyi szinten a nagyközönség (a hulladékukat a települési szilárd hulladék kezelésére szolgáló helyi rendszerbe eljuttató lakók és kisvállalkozások) figyelmének felhívására.

A hulladékkal foglalkozó tanácsadók alkalmazása különösen fontos az alacsony elkülönített gyűjtési aránnyal vagy az elkülönítetten gyűjtött frakciók magas szennyeződési arányával rendelkező területekre vagy lakosságra irányuló problémamegoldásban a helyzethez alakított válasz érdekében, mert a tanácsadók személyesen járhatnak el.

A hulladékkal foglalkozó tanácsadók általában környezetvédelmi végzettséggel rendelkeznek, ismerik a hulladék minimalizálásának, újrafelhasználásának és újrahasznosításának gyakorlatát, s lehetnek önkéntesek, vagy dolgozhatnak rész munkaidőben vagy teljes munkaidőben. A hulladékkal foglalkozó tanácsadók számos tevékenységet folytathatnak:

- felhívják a lakosság és a kisvállalkozások figyelmét a hulladékeletkezéssel és -gazdálkodással kapcsolatos környezetvédelmi intézkedésekre;
- tájékoztatják a lakosságot és a kisvállalkozásokat a hulladékgyűjtési szabályokról, valamint a különböző frakciók kezelésének és újrahasznosításának módjáról;
- útmutatást nyújtanak a lakosoknak és a kisvállalkozásoknak a hulladék csökkentésére vagy jobb kezelésére (például a forrásnál történő jobb elkülönítésre) szolgáló lehetőségek azonosításához;
- együttműködnek a lakossággal és a kisvállalkozásokkal a problémásabbnak tartott hulladékarámok (élelmiszer-hulladék, textíliák, pelenkák stb.) vonatkozásában;
- igyekeznek bevonni konkrét csoportokat (például gyerekeket/kamaszokat, nyugdíjasokat, vállalkozásokat, idegen anyanyelvű embereket);
- jobban megértik, mi történik a gyakorlatban (ösztönzők, okok, hiányosságok).

Alkalmazhatóság

Ez a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat minden szinten alkalmazható. Ugyanakkor a hulladékkal foglalkozó tanácsadók tevékenységi köre inkább helyi szintre korlátozódik, mert működésbeli kérdésekkel (hulladékmegelőzési és újrahasznosítási útmutatás) foglalkozik.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i19) A hulladékgazdálkodási területen egy adott időszakban a hulladékkal foglalkozó tanácsadók által tanácsadásban részesített lakosság aránya (például havonta a lakosság százalékos arányában kifejezve).	(b9) Működik a hulladékkal foglalkozó tanácsadók hálózata, és legalább egy tanácsadó jut 20 000 főre.
(i20) A 100 000 főre jutó, hulladékkal foglalkozó tanácsadók száma.	

3.2.7. Otthoni és közösségi komposztálás

Amennyiben a biohulladék esetében az elfogadott hulladékgazdálkodási stratégia és/vagy a hulladékgazdálkodási lehetőségekről szóló életciklus-értékelés szerint (lásd a 3.1.1. és 3.1.2. szakaszt) az otthoni és közösségi komposztálás a legmegfelelőbb hulladékgazdálkodási lehetőség, legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számítanak az alábbiak:

- az otthoni és közösségi komposztálás következetes alkalmazása és előmozdítása, a részt vevő lakosok számának nyomon követése, a komposztálási berendezések telepítésének és működtetésének nyilvántartása;
- kezdeti figyelemfelhívó kampányok szervezése grafikus anyagok, nyilvános találkozók, hulladékkal foglalkozó tanácsadók révén (lásd a 3.2.5. és 3.2.6. szakaszt), tájékoztatva és képezve a lakosságot az otthoni és közösségi komposztálásról, annak előnyeiről, helyes alkalmazásáról (a metán kibocsátás és a talajszennyezés korlátozása, illetve a jó minőségű komposzt biztosítása érdekében), a megfelelő biohulladékról stb.;
- a lakosság rendszeres tájékoztatása és képzése az otthoni és közösségi komposztálás helyes módjáról;
- az otthoni és közösségi komposztálási helyszínek rendszeres monitoringja. Minden évben több reprezentatív helyszín ellenőrizhető a helyes komposztálás és a környezeti előnyök biztosítása szempontjából.

Alkalmazhatóság

Amennyiben a biohulladék esetében az otthoni és közösségi komposztálás a legmegfelelőbb hulladékgazdálkodási lehetőség, nincsenek jelentős akadályai e legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat alkalmazásának. Az otthoni és közösségi komposztálás mint környezetvédelmi vezetési stratégia sikere azonban nagymértékben függ attól, hogyan végzik a hulladék elkülönítést és a komposztálást a polgárok, akiket először motiválni kell a szerves hulladék elkülönített gyűjtésére, majd meg kell tanítani nekik a helyes komposztálási folyamatot. További erőfeszítést kell tenni az otthoni és közösségi komposztálás városi területeken történő megszervezésére.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i21) A lakosság otthoni komposztálást végző aránya vagy a közösségi komposztálás lehetőségével rendelkező lakosság aránya (a teljes népesség százalékos arányában egy adott hulladékgazdálkodási területen).	(b10) Minden lakos hozzáféréssel rendelkezik a biohulladék elkülönített gyűjtéséhez vagy otthoni és közösségi komposztálásához.
(i22) Az otthoni/közösségi komposztálást helyesen végrehajtó lakosság aránya az éves látogatások és az előállított komposzt elemzése alapján (a lakosság otthoni komposztálást végző aránya vagy a közösségi komposztálás lehetőségével rendelkező lakosság aránya).	
(i23) Az otthoni komposztálást végző lakosság körében folytatott rendszeres nyomon követés rendszere kiépült (igen/nem).	
(i24) Az otthoni komposztálást végző, évente felkeresett lakosok aránya (az otthoni komposztálást végző háztartások aránya).	

A hulladékmegelőzésre vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok

3.2.8. Helyi hulladékmegelőzési programok

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számítanak az olyan hulladékmegelőzési intézkedések, amelyek a háztartásokat, illetve az állami és magántulajdonban lévő szervezeteket is megelőzzék. Idetartozik például a műanyag zacskókra és táskákra kivetett helyi díjak elfogadása, szervizek létrehozásának támogatása, termékek/anyagok cseréjére szolgáló területek kijelölése, valamint együttműködés szociális gazdasági szervezetekkel, nem kormányzati szervezetekkel és éttermekkel az ételmaradék-adományozás révén történő csökkentésére szolgáló megállapodások előmozdítása érdekében. A hulladékmegelőzési intézkedések azonosítása az alábbi módokon történhet:

- a jelenlegi hulladékkezelési minták azonosítása az adott területen;
- a megelőzési potenciál szempontjából legrelevánsabb hulladékáramok, például az ételmaradék-hulladék, biohulladék, papír/kartonpapír, műanyag (csomagolás), üveg és textíliák előnyben részesítése;
- helyi hulladékmegelőzési stratégia kidolgozása a releváns érdekelt felek (például a lakosság, helyi vállalkozások, szociális gazdasági szervezetek, nem kormányzati szervezetek) részvételével;
- az elfogadott hulladékmegelőzési intézkedések eredményeinek nyomon követése, és az eredmények alapján a hulladékmegelőzési stratégia felülvizsgálata.

Alkalmazhatóság

A hulladékmegelőzési intézkedéseket gondosan, a helyi körülmények alapján kell kiválasztani, és jól kell végrehajtani őket (például elképzelhető, hogy néhányat pénzügyi ösztönzőkkel kell támogatni), de bármely összefüggésben megfelelők.

Néhány főbb hulladékmegelőzési eszköz (például termékpolitika, hozzáadottérték-adó) csak nemzetközi vagy nemzeti szinten alkalmazható, de regionális és helyi szinten is van lehetőség fellépésre.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i25) Helyi hulladékmegelőzési terv kidolgozása, beleértve hosszú távú és rövid távú célkitűzéseket és a rendszeres nyomon követésre vonatkozó intézkedéseket (igen/nem).	(b11) A hulladékmegelőzés stratégiai fontossággal bír a hulladékgazdálkodási stratégiában, amelynek része a hosszú (10–20 év) és rövid távú (1–5 év) hulladékmegelőzési célkitűzésekkel alátámasztott, és a rendszeres nyomon követésre vonatkozó intézkedéseket tartalmazó helyi hulladékmegelőzési program.
(i26) A hulladékmegelőzési programok egy főre jutó éves költsége (EUR/fő/év).	
(i27) A települési szilárd hulladék kezelésére fordított költségvetés hulladékmegelőzésre költött aránya (%).	
(i28) A hulladékmegelőzési programokban részt vevő érdekeltek száma.	

3.2.9. A termékek újrafelhasználásának és a hulladék újrafelhasználásra való előkészítésének előmozdítására szolgáló rendszerek

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít az újrafelhasználható termékek hulladékáramtól való elkülönítésének és újrafelhasználásának előmozdítása a használtcikk-piacok és települési cserepiacok (szükség esetén szervezetek révén történő) aktív létrehozásával vagy lehetővé tételével, illetve jótékonyági lehetőségek aktív megteremtésével vagy elősegítésével. A hulladékgazdálkodási szervezetek emellett bizonyos hulladékáramokat továbbíthatnak újrafelhasználás céljából való előkészítésre az újrafelhasználási/javítási központok létrehozásával vagy a létrehozásuk elősegítésével.

A legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat négy fő intézkedést takar:

- az újrafelhasználásra alkalmas termékek összegyűjtése, mielőtt hulladékká minősülnének, szükség esetén a javításuk, majd a szétosztásuk vagy értékesítésük a lakosság és a szervezetek körében, beleértve a jótékonyági szervezeteket;
- az újrafelhasználásra alkalmas hulladék gyűjtése, újrafelhasználásra való előkészítése, majd szétosztása vagy értékesítése a lakosság és a szervezetek körében, beleértve a jótékonyági szervezeteket;
- hatékony információcsere az újrafelhasználható használt termékek iránti igény népszerűsítése és az elérhetőségük biztosítása érdekében;
- a hulladékokról szóló keretirányelv (a 2008/98/EK irányelv) IV. melléklete alapján akkreditált javítási és újrafelhasználási központok teljesítményének nyomon követése (függetlenül attól, hogy az input hulladék vagy termék).

A l k a l m a z h a t ó s á g

Ez a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat valamennyi olyan hulladékgazdálkodási szervezetre vonatkozik, amely újrafelhasználható tárgyakkal, különösen ruhákkal, bútorokkal, valamint elektromos és elektronikai berendezésekkel foglalkozik.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i29) A 100 000 főre jutó újrafelhasználási központok/közösségi javítópontok száma.	(b12) A hulladékgyűjtő udvarokban elérhetők az újrafelhasználás előmozdítására irányuló, a termékek/anyagok cseréjére szolgáló területek.
(i30) A hulladékká váló, újrafelhasználásra gyűjtött termékek és az újrafelhasználásra történő előkészítésre szánt hulladék száma vagy mennyisége (vagyis tömege vagy térfogata).	
(i31) Az újrafelhasználási központokat/közösségi javítópontokat felkereső vevők éves száma.	
(i32) A hulladékgyűjtő udvarokban az újrafelhasználás előmozdítása érdekében a termékek/anyagok cseréjére szolgáló területek elérhetősége (igen/nem).	

A hulladékgyűjtésére vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok

3.2.10. Hulladékgyűjtési stratégia

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít az olyan hulladékgyűjtési stratégia kidolgozása és végrehajtása, amely figyelembe veszi az alábbiakat:

- a hulladékgazdálkodási stratégia főbb jellemzői (például az elkülönítetten gyűjtött hulladékfrakciók száma);
- a hulladékgazdálkodási stratégiában meghatározott célkitűzések (például az elkülönítetten gyűjtött hulladék összes összegyűjtött hulladékhoz viszonyított aránya, az elkülönítetten gyűjtött hulladékfrakciók szennyeződési aránya, az újrafeldolgozható anyagokból származó bevételek);
- a begyűjtési terület jellemzői (például a népsűrűség és a lakóépületek fő típusai);
- a lakosok jelenlegi környezeti hozzáállása és felfogása;
- a hulladékgyűjtést befolyásoló bármely más konkrét körülmény (például a turisták/ingázók releváns jelenléte, egyes gazdasági tevékenységek, éghajlat).

A hulladékgyűjtési stratégia fő célja a lehető legtöbb, a forrásnál helyesen elkülönített hulladék időben és gazdaságosan történő összegyűjtése a hulladék későbbi válogatásának/kezelésének megkönnyítésére az újrahasznosítás maximalizálása érdekében. Sok esetben ezek a célkitűzések elérhetők az alábbiakkal:

- az élelmiszer-hulladék gyakori, háznál történő elkülönített gyűjtése (például hetente vagy annál gyakrabban az évszaktól és éghajlattól függően);
- a vegyes hulladék kevésbé gyakori gyűjtése (például kéthetente);
- az újrafeldolgozható anyagok (például papír, kartonpapír, fémdobozok, műanyag, üveg) háznál történő begyűjtése, a forrásnál egyénileg elkülönítetten, ahol azt a lakossági elfogadás lehetővé teszi, egyéb esetekben a vegyesen begyűjtött hulladék szétválogatása a hulladékhasznosító létesítményben történik; az üveg, illetve a papír és kartonpapír gyakrabban eredményesebben gyűjthető elkülönítetten;
- a hulladékgyűjtő udvarok kényelmes hálózata (lásd a 3.2.12. szakaszt), amely valamennyi, nem háznál gyűjtött vagy utcai szemetesből származó háztartási hulladékfrakciót befogad, beleértve a veszélyes hulladékot és a biohulladékot.

Alkalmazhatóság

A hulladékgyűjtési stratégia meghatározásakor figyelembe kell venni a hulladékgyűjtési területre jellemző társadalmi-gazdasági helyzetet és az újrahasznosítási tudatosságot. Elképzelhető, hogy a költségesebb stratégiák, például a háznál történő begyűjtés, bár kezdeti beruházást igényelnek, végül költséghatékonyabbak lehetnek.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i33) Részvételi arány, vagyis a hulladékgyűjtési rendszert használó lakosság aránya ⁽¹⁾ (%).	(b13) Legalább négy hulladékfrakció ⁽²⁾ esetében sor kerül a hulladék háznál történő begyűjtésére a települési szilárd hulladék kezelésének egész területén.
(i34) Egy adott hulladékgyűjtési rendszer által lefedett helyi terület aránya (%).	
(i15) Vevői elégedettség (az olyan lakók százalékos aránya, akik elégedettek a háztartási hulladékok begyűjtésével, illetve konkrétan az elkülönítetten gyűjtött hulladékfrakciók begyűjtésével).	
(i35) A lomhulladék igény szerinti begyűjtése (igen/nem).	

⁽¹⁾ Az adatok általában elérhetők becslések, felmérések, az újrahasznosítható anyagok tárolóedényének begyűjtés céljából történő kihelyezésének gyakorisága stb. alapján.

⁽²⁾ Azokon a területeken, ahol a különböző hulladékfrakciók (például a fém és műanyag csomagolás) gyűjtése vegyesen történik, a vegyes frakció egy frakciónak minősül.

3.2.11. Önkormányzatok közötti együttműködés a kisebb önkormányzatok esetében

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít a kis és közepes önkormányzatok számára az önkormányzatok közötti együttműködés, amely lehetővé teszi olyan intézkedések végrehajtását, amelyek túl költségesek lennének egyetlen önkormányzat számára, és a hulladékgazdálkodási rendszer jobb környezeti teljesítményét eredményezhetik. Az önkormányzatok közösen működtethetnek vagy kiszervezhetnek néhány hulladékgazdálkodási szolgáltatást a méretgazdaságosság és a kritikus tömeg elérése érdekében.

Az önkormányzatok közötti együttműködés lehetővé teszi a részt vevő önkormányzatok számára az alábbiakat:

- az általános adminisztrációs költségek megosztása;
- az egységköltségek csökkentése és a szolgáltatás minőségének javítása a méretgazdaságosság révén;
- a meghatározott minimális méretű projektek számára fenntartott beruházási alapok (például uniós strukturális alapok és egyéb beruházási mechanizmusok) vonzása; és
- a gazdasági teljesítmény fokozása koordinált tervezéssel, lehetővé téve egyidejűleg a hatékonyabb környezetvédelmet.

Alkalmazhatóság

Az önkormányzatok közötti együttműködés hulladékgazdálkodás terén történő alkalmazásának nincsenek konkrét akadályai. A méretgazdaságosságból származó előnyök azonban csak a kisebb és közepes önkormányzatok számára egyértelműek.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i36) Önkormányzatok közötti együttműködés megvalósítása (igen/nem).	—

3.2.12. Hulladékgyűjtő udvarok

A leggyakoribb hulladékfrakciók háznál (járda- és udvaron) történő hatékony begyűjtésének alapvető kiegészítéseként legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít a hulladékgyűjtő udvarok fenntartása, ahol a polgárok és a kisvállalkozások a lehető legtöbb hulladékfrakciót adhatják le elkülönített gyűjtés céljából.

A hulladékgyűjtő udvarokkal kapcsolatos legjobb gyakorlat elemei közé tartoznak az alábbiak:

- legalább egy hulladékgyűjtő udvar a helyi önkormányzat területén vagy mobil hulladékgyűjtő udvar rendszeres biztosítása;
- a lehető legtöbb frakció elkülönített gyűjtése és a háztartási hulladék leadásának lehetősége;
- a hulladékgyűjtő udvarok személyzetének képzése az újrahasznosítás, a hasznosítás és a megfelelő biztonságos ártalmatlanítás maximalizálása érdekében;
- vízmentes burkolt terület és az elfolyó víz összegyűjtése megfelelő kezelés céljából;
- az udvarok közelsége a polgárok általi megközelítés szempontjából (például a lakosság nagy része meg tudja közelíteni autó nélkül), részben a mobil/ideiglenes gyűjtőpontoknak köszönhetően;
- hosszú nyitvatartási idő a polgárok nagyobb kényelmének érdekében. Ezek évszakonként változhatnak (különösen a növényi hulladék esetében).

Alkalmazhatóság

A gyűjtőközpontok széles körben alkalmazhatók. A begyűjtött hulladékáram végső újrahasznosíthatósága az értékesítési piac elérhetőségétől is függ.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i37) A 100 000 főre jutó hulladékgyűjtő udvarok száma.	(b14) A legalább 1 000 lakossal rendelkező önkormányzatok tekintetében legalább egy hulladékgyűjtő udvar található az önkormányzat illetékességébe tartozó területen vagy rendszeresen biztosítanak mobil gyűjtőpontokat.
(i38) A hulladékgyűjtő udvarokban gyűjtött különböző frakciók száma.	
(i32) A hulladékgyűjtő udvarokban az újrafelhasználás előmozdítása érdekében a termékek/anyagok cseréjére szolgáló területek elérhetősége (igen/nem).	(b15) A hulladékgyűjtő udvarokban legalább 20 különböző hulladékfrakció gyűjtésére kerül sor.
(i39) A hulladékgyűjtő udvarok könnyű megközelíthetősége, például autó nélkül (igen/nem).	(b16) A hulladékgyűjtő udvarokban elérhetők az újrafelhasználás előmozdítása érdekében a termékek/anyagok cseréjére szolgáló területek.

3.2.13. A hulladékgyűjtés logisztikai optimalizálása

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít a hulladékgyűjtés alábbi módon történő logisztikai optimalizálása:

- adott esetben olyan nem közúti közlekedést használó alternatív gyűjtési rendszer kialakítása, mint például a városi területeken a pneumatikus rendszerek;
- a járművek számítógépes útvonaltervezésére és ütemezésére irányuló technológia használata a begyűjtési utak optimalizálására;
- a szomszédos hulladékgazdálkodási szervezetekkel való együttműködési lehetőségek vizsgálata;
- az üzemanyag-fogyasztás/energiafogyasztás és/vagy a szén-dioxid-kibocsátás összehasonlító teljesítményértékelése;
- egy vagy több környezeti mérőszám, például a kumulatív energiaigény és/vagy a szén-dioxid-kibocsátás beépítése a hálózati tervezési és útvonal-optimalizálási algoritmusokba;
- telematikai berendezések telepítése a begyűjtést végző járművekbe az útvonalak valós idejű optimalizálása érdekében a globális helymeghatározó rendszer alapján, és a sofőrök környezetkímélő vezetés terén való képzése.

A l k a l m a z h a t ó s á g

Bizonyos mértékben a hulladékgyűjtésben érintett valamennyi szervezet végrehajthatja a logisztika optimalizálását (például a hulladékgyűjtő edények helyének megtervezése). Néhány esetben azonban a meglévő szervezeti struktúra (például a kiszervezett hulladékgyűjtési szolgáltatásokra vonatkozó hatályos szerződések) korlátozza az intézkedéseket.

A begyűjtési stratégia optimalizálása szempontjából a logisztika optimalizálása másodlagos az újrahasznosítás optimalizálásához képest.

A pneumatikus hulladékgyűjtő rendszerek jobban alkalmazhatók a sűrűn lakott területeken, és könnyebb kiépíteni őket újonnan, mint a meglévő városi területeken.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i40) Az egy tonna hulladék begyűjtéséhez szükséges üzemanyag-fogyasztás ⁽¹⁾ (liter/tonna).	
(i41) Az egy tonna hulladék begyűjtése és egy kilométer megtétele során kibocsátott üvegházhatású gáz (kg CO ₂ e/tkm).	—

⁽¹⁾ Az alkalmazott hulladékgyűjtési rendszertől (például járművek és/vagy pneumatikus begyűjtés, a járművek típusa) és az elérhető adatoktól függően e mutató hasznosabb alternatívái lehetnek az alábbiak: az egy tonna hulladék begyűjtéséhez szükséges primer-energia-fogyasztás, az egy tonna hulladék begyűjtéséhez szükséges kumulatív energiaigény, az egy tonna hulladék begyűjtése során kibocsátott üvegházhatású gáz.

3.2.14. Alacsony kibocsátású járművek

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít a hulladékgyűjtő járművek üzemanyag-fogyasztásának javítása és kibocsátásának csökkentése. A kiemelt technológiai lehetőségek közé tartoznak az alábbiak:

- start/stop és üresjáratú leállítás;
- alacsony gördülési ellenállású kerekek;
- hibrid járművek;
- földgázzal/biométánnal működő járművek vagy kettős üzemű járművek (dízel/gáz);
- elektromos meghajtású járművek.

Alkalmazhatóság

Ez a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat széles körben alkalmazható. Az üzemanyag-töltő állomások vagy töltő-állomások jelenléte kevésbé játszik szerepet a begyűjtésben más közlekedési módokhoz képest, mert a járművek általában korlátozott távolságot tesznek meg, és a járműflotta olyan központosított hulladéklerakóból indul, ahol van tankolási/töltési lehetőség.

Sűrített földgáz valamennyi uniós tagállamban elérhető. Elképzelhető, hogy a biometán sok régióban nem elérhető, de a nedves szerves hulladék (például az élelmiszer-hulladék) felhasználható biogáz előállítására, és ez a biogáz közlekedési célú biometánná alakítható.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i42) A hulladékgyűjtő járművek átlagos üzemanyag-fogyasztása (liter/100 km).	(b17) A hulladékgazdálkodási szervezet által vásárolt vagy lízingelt valamennyi új hulladékgyűjtő jármű Euro 6 besorolású, és sűrített földgázzal vagy biogázzal üzemel, vagy hibrid vagy elektromos.
(i43) Az Euro 6 besorolású járművek aránya a hulladékgyűjtő járművek flottájában (%).	
(i44) A hibrid, elektromos, illetve földgázzal vagy biogázzal működő hulladékgyűjtő járművek aránya (%).	

A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerekre vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok

3.2.15. Az ösztönzők legjobb használata a gyártói felelősséggel foglalkozó szervezetek által

A gyártói felelősséggel foglalkozó szervezetekre vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít a kiterjesztett gyártói felelősség rendszerének teljesítményfokozása olyan ösztönzők felállításával (a jogi követelményeken túlmenően), amelyek elősegítik az elkülönített gyűjtési, újrafelhasználási és újrahasznosítási arányok növekedését a kiterjesztett gyártói felelősség értelmében gyűjtött hulladék esetében. A gyártói felelősséggel foglalkozó szervezetek intézkedései az alábbiakat foglalják magukban:

- a polgárok motiválása innovatív kommunikációs intézkedésekkel, például területek közötti versenyekkel a hulladék forrásnál történő nagyobb arányú és hatékonyabb elkülönítésére;
- szoros (pénzügyi, műszaki és/vagy logisztikai) együttműködés a hatóságokkal regionális/helyi szinten;
- együttműködés a szociális gazdasági szereplőkkel a termékek gyűjtése és újrafelhasználása céljából;
- a gyártók ösztönzése fenntarthatóbb termékek tervezésére (például díjmódozatok révén);
- a kiterjesztett gyártói felelősség rendszerének hatálya alá tartozó különböző területek környezeti teljesítményének összehasonlító teljesítményértékelése, például a hatóságok illetékessége alá tartozó területek szintjén regionális/helyi szinten.

Alkalmazhatóság

A gyártói felelősséggel foglalkozó szervezetek kiterjesztett gyártói felelősséggel kapcsolatos érdekérvényesítési lehetősége a nemzeti helyzettől, valamint a szerepek és feladatkörök jogi elosztásától függ. Néhány ösztönző alkalmazása esetén szükség van a források megfelelő elosztására. Ebben szerepet kaphat a gyártói felelősséggel foglalkozó szervezet irányítási struktúrája (a gyártók tulajdonában van-e, nyereségorientált vagy nonprofit szervezet stb.).

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i45) Újrahasznosítási arány (a kiterjesztett gyártói felelősség rendszerének hatálya alá tartozó összes hulladékhoz viszonyítva a ténylegesen újrahasznosított vagy újrahasznosításra szánt hulladék százalékos aránya).	
(i46) Az újrafelhasználásra való előkészítés aránya (a kiterjesztett gyártói felelősség rendszerének hatálya alá tartozó összes hulladékhoz viszonyítva az újrafelhasználásra való előkészítés céljából valamely hulladéközpontba szállított hulladék aránya).	
(i47) (helyi szinten alkalmazandó olyan konkrét területen, ahol működik a kiterjesztett gyártói felelősség rendszere) Az összetétel elemzése alapján a maradékhulladékban talált, a kiterjesztett gyártói felelősség hatálya alá tartozó termékek aránya (a vegyes hulladék összmennyiségéhez viszonyított százalékos arány).	—
(i48) (konkrét nemzeti, regionális vagy helyi területen alkalmazandó, ahol működik a csomagolási hulladékra vonatkozó kiterjesztett gyártói felelősség rendszere) Az elkülönített gyűjtési rendszerben gyűjtött, a kiterjesztett gyártói felelősség hatálya alá tartozó csomagolás aránya (a forgalomba hozott, a kiterjesztett gyártói felelősség hatálya alá tartozó csomagolás teljes mennyiségéhez viszonyított százalékos arány).	

A hulladékkezelésre vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok

3.2.16. *A vegyes könnyű csomagolási hulladék szétválogatása a magas minőségű végterméket eredményező újrahasznosítás maximalizálása érdekében*

A könnyű csomagolási hulladék (műanyagból, kompozitokból, alumíniumból és acélból, és néha rostból [papírból és kartonpapírból] álló hulladék) együttes (vegyes) gyűjtése esetén legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít az anyaghasznosító létesítményekben a vegyes csomagolási hulladék magas szintű szétválogatása.

Az átlagos korszerű üzemekben az alábbi öt fő technikai szakasz különíthető el:

- betáplálás és előkondicionálás: idetartozik a zsákok kinyitása és az inputanyag folyamatos áramának biztosítása;
- előválogatás: idetartozik a nem megfelelő anyagok eltávolítása;
- válogatás: számos lépés tartozik ide, például a rostok és a tárolók szétválasztása, a rostok szétválogatása, a fémek szétválogatása mágnessel, örvényáramú szeparátorral vagy röntgensugárral, és a műanyagok első válogatása polimerek szerint (például a PET palackok és az egyéb műanyagok szétválasztása);
- finomítás: ez további válogatási lépésekből áll, például a polimerek fajtánkénti (például HDPE, PP) és színenkénti további szétválogatása, hogy az anyag végső minősége megfeleljen a piaci követelményeknek. A minőség-ellenőrzésre automatikus vagy manuális szétválogatással kerül sor;
- a termék kezelése: ez a szakasz a bálázási folyamatot, illetve a bálák formájában, ömlesztett anyagként vagy konténerekben történő tárolást foglalja magában; a termék kezelése a további feldolgozási folyamatok céljára történő rakodási műveleteket is magában foglalhatja.

Mivel az anyaghasznosító létesítményekbe a különböző helyi begyűjtési rendszerekből eltérő összetételű anyagok érkeznek, majd kerülnek szétválogatásra, a korszerű anyaghasznosító létesítményeknek rugalmasnak kell lenniük ezek hatékony kezelése érdekében.

Alkalmazhatóság

Főszabály szerint nincs akadálya a csomagolási hulladékot szétválogató üzemek építésének és üzemeltetésének. Ugyanakkor az integrált hulladékgazdálkodási koncepció részeként gondos tervezésre van szükség (különösen a meglévő begyűjtési rendszerek, az üzemkapacitás és a szétválogatott anyagok piacának elérhetőségével kapcsolatban). Az üzem optimális kapacitásának meghatározása is fontos tényező. Végezetül, az üzembe szállított vegyes könnyű csomagolási hulladék szennyeződési aránya befolyásolja az üzem működését, teljesítményét (például az üzemre jellemző szétválogatási arányt) és gazdaságosságát (például a feldolgozási költségeket és az újrahasznosítható frakciókból származó bevételeket).

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i49) Az üzemre jellemző szétválogatási arány (tömegszázalék), vagyis az újrahasznosításra érkező anyag éves mennyiségének és a feldolgozott vegyes csomagolási hulladék éves mennyiségének hányadosa ⁽¹⁾ .	(b18) A vegyes könnyű csomagolási hulladékot szétválogató anyaghasznosító létesítmények üzemi szintű szétválogatási aránya legalább 88 %.
(i50) Energiahatékonyság (kJ/t), az üzem teljes évi energiafogyasztásának és a feldolgozott vegyes csomagolási hulladék mennyiségének hányadosa.	
(i51) Üvegházhatásúgáz-kibocsátás (t CO ₂ e/t), az üzem teljes éves szén-dioxid-egyenérték-kibocsátásának (1. és 2. körbe tartozó kibocsátás) és a feldolgozott vegyes csomagolási hulladék mennyiségének hányadosa.	

⁽¹⁾ Ez a mutató a feldolgozott vegyes csomagolási hulladék összetételének elemzése alapján a vegyes csomagolási hulladék egészére, illetve az egyes kimeneti áramok szerint is kiszámítható.

3.2.17. A vegyes műanyag csomagolási hulladék feldolgozása a magas minőségű végterméket eredményező újrahasznosítás maximalizálása érdekében

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít az elkülönítetten gyűjtött vegyes műanyag csomagolási hulladék feldolgozása olyan külön anyagáramokká, amelyek értékes és jó minőségű másodnyersanyaggá és újrahasznosított termékké alakíthatók. A folyamat a következő lépésekből áll:

- a hajlékony műanyag csomagolási hulladék és a keményebb tételek szétválogatása (fóliaválogatás) fóliaválogatóval, légszeparátorral vagy ballisztikus szeparátorral, majd ezt követően manuális minőségbiztosítás;
- a műanyag palackok és egyéb keményebb tételek optikai válogatórendszerekkel történő szétválogatása polimerfajtánként és színenként;
- a szétválogatott fóliák és a keményebb maradékanyagok (külön áramként) darálékká aprítása granulátorral;
- a darálékká aprított műanyag csomagolás tisztítása frikciós tisztítással (száraz vagy nedves őrlési rendszerek);
- a darálékká aprított műanyag csomagolás polimerenkénti és színenkénti elkülönítése és mosása optikai szétválasztó rendszerekkel vagy sűrűség alapján történő szétválasztással;
- a darálékká aprított anyag pelletálása.

Alkalmazhatóság

Biztosítani kell a megfelelő hulladékgyűjtési rendszereket és a begyűjtött anyagok jó minőségét, hogy az újrahasznosított termék alkalmas legyen a forgalomba hozatalra. A jelenlegi piaci, az összetettebb, többretegű és több anyagból álló műanyag termékek irányába mutató tendenciák is sokkal nehezebbé teszik a vegyes műanyag szétválogatását és újrafeldolgozását. Az előző legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlathoz hasonlóan nincsenek általános akadályai az ilyen üzemek építésének és üzemeltetésének. Fontos ugyanakkor az optimális üzemi kapacitás gondos megtervezése és meghatározása.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i52) Az üzemre jellemző feldolgozási arány (tömegszázalék), vagyis az újrahasznosításra érkező anyag éves mennyiségének és a feldolgozott vegyes műanyag csomagolási hulladék éves mennyiségének hányadosa ⁽¹⁾ .	(b19) A vegyes műanyag csomagolási hulladékot feldolgozó műanyag-hasznosító létesítmények üzemi szintű feldolgozási aránya legalább 60 %.
(i50) Energiahatékonyság (kJ/t), az üzem teljes évi energiafogyasztásának és a feldolgozott vegyes műanyag csomagolási hulladék mennyiségének hányadosa.	
(i51) Üvegházhatásúgáz-kibocsátás (t CO ₂ e/t), az üzem teljes éves szén-dioxid-egyenérték-kibocsátásának (1. és 2. körbe tartozó kibocsátás) és a feldolgozott vegyes műanyag csomagolási hulladék mennyiségének hányadosa.	
(i53) Vízfogyasztás (m ³ /t), a helyszínen felhasznált teljes évi vízmennyiség és a feldolgozott vegyes műanyag csomagolási hulladék mennyiségének hányadosa.	

⁽¹⁾ Ez a mutató a feldolgozott vegyes műanyag csomagolási hulladék összetételének elemzése alapján a vegyes műanyag csomagolási hulladék egészére, illetve az egyes kimeneti áramok szerint is kiszámítható.

3.2.18. A matracok kezelése az anyagok hatékonyabb újrahasznosítása érdekében

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít a hulladékká vált matracok fertőtlenítése és szétbontása a különböző anyagok fajtánkénti elkülönítésével és szétválogatásával.

A hulladékká vált matracok kezelésével foglalkozó, legjobban teljesítő létesítményekben az alábbi öt fő technikai művelet azonosítható:

- betáplálás és tárolás: fogadás (kirakodás) és száraz tárolás a szennyeződés elkerülése érdekében, fajtánkénti szétválogatás;
- fertőtlenítés: vegyi vagy hőkezelés sterilizálás céljából;
- „filézés”: a matrac külső anyagának levágása;
- szétbontás és szétválogatás: a különböző anyagok fajtánkénti elkülönítése és szétválogatása;
- anyagok kezelése: bálázás, a bálák formájában, ömlesztett anyagként (a maradékanyagok szétválogatása) vagy konténerekben (fémek) történő tárolás a feldolgozási folyamatok (például a fémek újrafeldolgozása) céljára történő továbbítást megelőzően.

A szétbontási és szétválogatási műveletek elvégezhetőek mechanikusan vagy (ami még gyakoribb) manuálisan.

Alkalmazhatóság

Ennek a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak nincsenek jelentős technikai korlátai. A kezelési folyamat egyszerűsége nem igényel jelentős beruházásokat, még a legjobban automatizált folyamatok esetében sem.

A matracok újrahasznosításának legfontosabb akadályai a következők:

- gazdasági tényezők, konkrétan a hulladéklerakás alacsony költsége és a matracokból származó anyagok alacsony minősége, ehhez kapcsolódóan annak szükségessége, hogy a hulladékká vált matracokat száraz és tiszta helyen kell tárolni, és a matracok jelenlegi kialakítása megnehezíti a szétbontásukat;
- a létesítmények alacsony kezelési kapacitása, amelyet korlátoz az üzemet körülvevő területen megfizethető szállítási költségek mellett összegyűjthető hulladékká váló matracok száma.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i54) Az üzemre jellemző szétválogatási arány (tömegszázalék), vagyis az újrahasznosításra szánt anyagok éves mennyiségének és a feldolgozott hulladék matracok éves mennyiségének hányadosa.	(b20) A hulladék matracokat kezelő létesítmények üzemenkénti szétválogatási aránya legalább 91 %.
(i50) Energiahatékonyság (kJ/t), az üzem teljes évi energiafogyasztásának és a feldolgozott hulladék matracok mennyiségének hányadosa.	
(i51) Üvegházhatásúgáz-kibocsátás (t CO ₂ e/t), az üzem teljes éves szén-dioxid-egyenérték-kibocsátásának (1. és 2. körbe tartozó kibocsátás) és a feldolgozott hulladék matracok mennyiségének hányadosa.	

3.2.19. A nedvszívó higiéniai termékek kezelése az anyagok hatékonyabb újrahasznosítása érdekében

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít az elkülönítetten gyűjtött nedvszívó higiéniai termékek újrahasznosítási célú kezelése.

A folyamat lényege az autoklávban, egy vízszintes hengeres tartályban történő hőkezelés, amelynek során a hulladék nedvszívó higiéniai termékeket fertőtlenítik és felnyitják. A keletkező szilárd hulladékáramot ezután felaprítják és mechanikus úton elkülönítik a nedvszívó higiéniai termékek két fő alkotóelemére: polipropilén és polietilén műanyagokra és cellulózrostokra, amelyek továbbíthatók újrahasznosításra.

Alkalmazhatóság

Ez a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat széles körben alkalmazható, mivel nincsenek különös földrajzi vagy technikai akadályai. Néhány konkrét körülmény azonban befolyásolhatja e kezelési megoldás technikai és gazdasági életképességét:

- a hulladékká vált nedvszívó higiéniai termékek elkülönített gyűjtési rendszerének alkalmazása mint előfeltétel;
- az üzem kezelési kapacitása legalább évi 8 000 tonna;
- a begyűjtési területek és az üzem közötti szállítási távolság, valamint a hulladéklerakás és hulladékégetés költségei;
- a begyűjtési terület népsűrűsége;
- az újrahasznosított anyagok (műanyag és cellulóz) vonatkozásában a hulladékstátusz megszűnési és a helyi piac felismerésére vonatkozó követelmények és szabályok.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i55) Az üzemre jellemző szétválogatási arány (tömegszázalék), vagyis az újrahasznosításra érkező anyagok éves mennyiségének és a hulladékká vált, feldolgozott nedvszívó higiéniai termékek éves mennyiségének hányadosa.	(b21) A nedvszívó higiéniai termékeket kezelő létesítmények üzemenkénti szétválogatási aránya legalább 90 %.
(i50) Energiahatékonyság (kJ/t), az üzem teljes éves energiafogyasztásának és a hulladékká vált, feldolgozott nedvszívó higiéniai termékek mennyiségének hányadosa.	

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i51) Üvegházhatásúgáz-kibocsátás (t CO ₂ e/t), az üzem teljes éves szén-dioxid-egyenértékkibocsátásának (1. és 2. körbe tartozó kibocsátás) és a hulladékká vált, feldolgozott nedvszívó higiéniai termékek mennyiségének hányadosa.	
(i53) Vízfogyasztás (m ³ /t), a helyszínen felhasznált teljes éves vízmennyiség és a hulladékká vált, feldolgozott nedvszívó higiéniai termékek mennyiségének hányadosa.	

3.3. A települési szilárd hulladékra vonatkozó közös környezeti teljesítménymutatók

A települési szilárd hulladékra vonatkozó egyes legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatokban meghatározott mutatók mellett a dokumentum ezen szakasza meghatároz olyan környezeti teljesítménymutatókat, amelyek segítségével értékelhető a települési szilárd hulladék kezelésére szolgáló rendszer teljesítménye.

Az ebben a szakaszban ismertetett mutatók mindegyike a települési szilárd hulladék kezelésére szolgáló rendszer teljesítményének csak egyes elemeit értékeli. A mutatók átfogó megértéséhez a különböző mutatók együttes elemzése szükséges.

Mutatók a települési szilárd hulladék kezelésére szolgáló rendszer egészére nézve

3.3.1. Települési szilárd hulladék keletkezése

Ez a mutató az egy főre ⁽¹⁴⁾ jutó települési szilárd hulladék ⁽¹⁵⁾ éves összmenyiségét méri. Ez a mutató hasznos az általános hulladékkeletkezési tendenciák, illetve a hulladékmegelőzés előmozdítására irányuló erőfeszítések eredményeinek nyomon követésére.

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i56) Települési szilárd hulladék keletkezése (kg/fő/év).	<p>(b22) A települési szilárd hulladék éves mennyisége az igazgatott vagy kezelt területen (az adott területen elérhető valamennyi különböző hulladékgyűjtési rendszerben begyűjtve):</p> <ul style="list-style-type: none"> — nem haladja meg a keletkező települési hulladék nemzeti átlagának 75 %-át ⁽¹⁾, a települési hulladéknak az adott országban alkalmazott nemzeti fogalom meghatározását használva; vagy — nem haladja meg a 360 kg/főt, ha csak az alábbi hulladékfrakciókra ⁽²⁾ vonatkozik a számítás: <ul style="list-style-type: none"> i. biohulladék (például növényi nyesedék, élelmiszer, konyhai hulladék); ii. vegyes csomagolás; iii. papír és kartonpapír; iv. üveg; v. műanyag; vi. fém;

⁽¹⁴⁾ E mutató, továbbá a 3.3.2., 3.3.3., 3.3.4. és 3.3.7. szakaszban szereplő mutatók kiszámításánál a lakosok száma helyettesíthető a lakosegyenértékkel, amennyiben jelentős a turisták jelenléte. A lakosegyenérték kiszámítása a turistáknak a kiszámítás alapját képező időszakban való jelenléte alapján történik.

⁽¹⁵⁾ E mutató, továbbá a 3.3.2., 3.3.3., 3.3.4. és 3.3.7. szakaszban szereplő mutatók kiszámításánál a települési szilárd hulladék éves összmenyisége, amennyiben csak a háztartási hulladékra vonatkozó adatok ismertek, helyettesíthető a háztartási hulladék éves összmenyiségével.

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
	vii. lomhulladék;
	viii. elektromos és elektronikus berendezések hulladéka;
	és
	ix. vegyes hulladék.

(¹) A nemzeti hatóságok vagy az Európai Unió statisztikai hivatala (Eurostat) által készített jelentés szerint.

(²) Az alábbi frakciók kiválasztására azért került sor, mert az EU-ban a hulladékkal foglalkozó helyi hatóságok és a hulladékgazdálkodási vállalkozások ezeket gyakran nyomon követik, és általában ezek a települési szilárd hulladék részét képező legrelevánsabb frakciók (tömeg alapján).

Ez a mutató figyelembe veszi az adott területen elérhető valamennyi különböző hulladékgyűjtési rendszer (például háznál történő begyűjtés, hulladékgyűjtő udvarok, utcai konténerek) által elkülönítetten gyűjtött települési szilárd hulladék valamennyi különböző áramát. Azokon a területeken, ahol nincs részletes hulladékmonitoring vagy a keletkező hulladék egy része nem a hivatalos települési hulladék-gyűjtő rendszer keretében kerül begyűjtésre, a települési szilárd hulladék keletkezésére vonatkozó adatok alábecsülhetik a valós helyzetet. Továbbá olyan külső tényezők befolyásolják ezt a mutatót, amelyek nem kapcsolódnak az adott helyi terület hulladékgazdálkodásához, például a vidéki/városi helyszín, a bruttó hazai termék és a fogyasztási minták, az időjárás, valamint a turisták/ingázók nagy száma.

3.3.2. A begyűjtött vegyes települési szilárd hulladék mennyisége

Ez a mutató az egy főre jutó begyűjtött vegyes települési szilárd hulladék éves mennyiségét méri. Ez a mutató hasznos a települési szilárd hulladék elkülönített gyűjtésére vonatkozó rendszer és e rendszer arra vonatkozó kapacitásának nyomon követésére, hogy a települési szilárd hulladékot elkülönítetten gyűjtött, újrahasznosításra szánt frakciókra bontsa. A vegyes hulladék a hulladékhierarchia szerint általában kevésbé preferált kezelési műveleteken esik át az elkülönítetten gyűjtött hulladékfrakciókhoz képest.

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i57) A begyűjtött vegyes hulladék mennyisége (kg/fő/év).	—

Ez a mutató figyelembe veszi a nem a forrásnál elkülönített vegyes hulladékként gyűjtött hulladékot. Nemcsak az befolyásolja, hogy mennyi olyan hulladék került beszállításra vegyes hulladékként, amelyet a forrásnál elkülönítetten kellett volna gyűjteni, hanem az is, hogy melyek azok a hulladékfrakciók, amelyekre vonatkozóan nem létezik elkülönített gyűjtési rendszer. A vegyes települési szilárd hulladék mennyisége ezért jelentős mértékben függ a hulladékgyűjtő rendszerek típusától, például attól, hogy elkülönítetten történik-e a biohulladék gyűjtése, vagy a biohulladék melyik fajtája kerülhet az elkülönítetten gyűjtött frakcióba. Továbbá olyan külső tényezők befolyásolják ezt a mutatót, amelyek nem kapcsolódnak az adott helyi terület hulladékgazdálkodásához, például a vidéki/városi helyszín, a bruttó hazai termék és a fogyasztási minták, az időjárás, valamint a turisták/ingázók nagy száma.

3.3.3. Energetikai hasznosításra és/vagy ártalmatlanításra szánt települési szilárd hulladék

Ez a mutató az egy főre jutó olyan települési szilárd hulladék éves mennyiségét méri, amelyet égetés során energetikai hasznosítással kezelnek és/vagy ártalmatlanítanak, például hulladéklerakással vagy hulladékégetéssel energetikai hasznosítás nélkül. Ez a mutató hasznos a hulladékhierarchia szerint az újrahasznosításhoz képest kevésbé preferált lehetőségek (energetikai hasznosítás és/vagy ártalmatlanítás) révén kezelt települési szilárd hulladék mennyiségének nyomon követéséhez.

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i58) Energetikai hasznosításra és/vagy ártalmatlanításra szánt hulladék (kg/fő/év).	(b23) Az energetikai hasznosításra és/vagy ártalmatlanításra szánt vegyes települési szilárd hulladék éves mennyisége: — kevesebb, mint a keletkező települési hulladék nemzeti átlagának 15 %-a (¹), vagy

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
	— kevesebb, mint 70 kg/fő.

(¹) A nemzeti hatóságok vagy az Európai Unió statisztikai hivatala (Eurostat) által készített jelentés szerint.

Ez a mutató figyelembe veszi az összes települési szilárd hulladékáramot, amely – vegyes hulladékként – közvetlenül vagy előkezelést (például mechanikus biológiai kezelést) követően kerül továbbításra energetikai hasznosítás és/vagy ártalmatlanítás céljából. Ez a mutató tartalmazza az elkülönítetten gyűjtött frakciók szétválogatása/újrahasznosítása során visszautasított hulladékáramot is, amely nem újrahasznosításra, hanem továbbításra kerül energetikai hasznosítás és/vagy ártalmatlanítás céljából. Amennyiben nincsenek elérhető információk az elkülönítetten gyűjtött frakciók szétválogatása/újrahasznosítása során visszautasított hulladékáramról, ez a mutató kiszámítható részlegesen, csak az energetikai hasznosításra és/vagy ártalmatlanításra szánt vegyes hulladék mennyiségének jelentésével. Ebben az esetben a hulladékkal foglalkozó helyi hatóság (vagy hulladékgazdálkodási vállalkozás) egyértelműen meghatározza, mely elemek szerepelnek, illetve nem szerepelnek a számításban (¹⁶).

Végezetül, olyan külső tényezők befolyásolják ezt a mutatót, amelyek nem kapcsolódnak az adott helyi terület hulladékgazdálkodásához, például a vidéki/városi helyszín, a bruttó hazai termék és a fogyasztási minták, az időjárás, valamint a turisták/ingázók nagy száma.

3.3.4. Ártalmatlanításra szánt települési szilárd hulladék

Ez a mutató az egy főre jutó olyan települési szilárd hulladék éves mennyiségét méri, amely ártalmatlanításra kerül, például energetikai hasznosítás nélkül elégetik vagy hulladéklerakóban kerül elhelyezésre. Ez a mutató hasznos annak nyomom követéséhez, hogy a települési szilárd hulladék területén a hulladékgazdálkodás magasabb szintre lépett-e a hulladékhierarchiában: ha csökken az ártalmatlanításra szánt hulladék mennyisége, több hulladék keletkezését sikerült megelőzni, több hulladék előkészítése történt meg újrafelhasználásra, több hulladék került újrahasznosításra vagy energetikai hasznosításra.

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i59) Ártalmatlanításra szánt hulladék (kg/fő/év).	(b24) Az ártalmatlanításra szánt települési szilárd hulladék éves mennyisége: — kevesebb, mint a keletkező települési hulladék nemzeti átlagának 2 %-a; vagy — kevesebb, mint 10 kg/fő.

Ez a mutató figyelembe veszi az összes települési szilárd hulladékáramot, amely – vegyes hulladékként – közvetlenül vagy előkezelést (például mechanikus biológiai kezelést) követően kerül továbbításra. Ez a mutató tartalmazza az elkülönítetten gyűjtött frakciók szétválogatása/újrahasznosítása során visszautasított hulladékáramot is, amely nem újrahasznosításra, hanem ártalmatlanításra kerül. Amennyiben nincsenek elérhető információk az elkülönítetten gyűjtött frakciók szétválogatása/újrahasznosítása során visszautasított hulladékáramról, ez a mutató kiszámítható részlegesen, csak az ártalmatlanításra szánt vegyes hulladék mennyiségének jelentésével. Ebben az esetben a hulladékkal foglalkozó helyi hatóság (vagy hulladékgazdálkodási vállalkozás) egyértelműen meghatározza, mely elemek szerepelnek, illetve nem szerepelnek a számításban.

Végezetül, olyan külső tényezők befolyásolják ezt a mutatót, amelyek nem kapcsolódnak az adott helyi terület hulladékgazdálkodásához, például a vidéki/városi helyszín, a bruttó hazai termék és a fogyasztási minták, az időjárás, valamint a turisták/ingázók nagy száma.

(¹⁶) Például a b23. referenciaérték csak a vegyes hulladékként gyűjtött, energetikai hasznosításra és/vagy ártalmatlanításra szánt települési szilárd hulladék mennyiségére vonatkozik.

Hulladékáram-specifikus mutatók

3.3.5. Egy adott hulladékáram begyűjtési aránya

Ez a mutató egy adott, elkülönítetten gyűjtött hulladékfrakció (például műanyag, fém, papír és kartonpapír, üveg és vegyes csomagolás) becsült mennyiségének arányát méri. Ez a mutató hasznos annak nyomon követéséhez, mennyire hatékony az elkülönített hulladékgyűjtési rendszer az újrahasznosítható frakciók begyűjtésében.

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i60) Egy adott hulladékáram begyűjtési aránya (%).	<p>(b25) Az egyetlen frakcióként (vagyis nem vegyes begyűjtési rendszerben) elkülönítetten gyűjtött üveghulladék begyűjtési aránya meghaladja a 90 %-ot.</p> <p>(b26) Az egyetlen frakcióként (vagyis nem vegyes begyűjtési rendszerben) elkülönítetten gyűjtött papír- és kartonpapír-hulladék begyűjtési aránya meghaladja a 85 %-ot.</p> <p>(b27) Az egyetlen frakcióként (vagyis nem vegyes begyűjtési rendszerben) elkülönítetten gyűjtött fémhulladék begyűjtési aránya meghaladja a 75 %-ot.</p> <p>(b28) A vegyes csomagolási hulladék begyűjtési aránya meghaladja a 65 %-ot.</p>

Ez a mutató az elkülönítetten gyűjtött hulladékáram összmenységének és az elkülönített gyűjtés tárgyát képező hulladék összmenységének hányadosa a vegyes hulladék összetételére vonatkozó elemzés alapján ⁽¹⁷⁾.

Ezt a mutatót befolyásolhatják egyes olyan hulladéktípusok (például műanyag palackok) betétdíjas rendszerei, amelyek vonatkozásában nem bonthatók le helyi szinten az adatok. Ebben az esetben a tényleges begyűjtési arány meghaladná a számított arányt, mert a betétdíjas rendszer szerint gyűjtött hulladék mennyisége nem jelenik meg az elkülönítetten gyűjtött hulladékfrakciókra vonatkozó helyi hulladékstatisztikákban.

3.3.6. Egy adott hulladékáram szennyeződésének aránya

Ez a mutató azt méri, hogy egy adott, elkülönítetten gyűjtött hulladékáramban mennyi nem célanyag található. Ez a mutató hasznos az elkülönített hulladékgyűjtés hatékonyságának nyomon követésére az újrahasznosítható frakciókon belüli nem célanyagok mennyiségének értékelésével.

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i61) Egy adott hulladékáram szennyeződési aránya (%).	–

⁽¹⁷⁾ Például az elkülönítetten gyűjtött üveghulladék begyűjtési aránya a következőképpen számítható ki:

$$\text{Capture rate for glass} = \frac{\text{kg of separately collected glass}}{\text{kg of total glass waste generation}}$$

Ahol:

az üveghulladék összmenysége = az elkülönítetten gyűjtött üveg (kg) + a vegyes hulladékban lévő üveg (kg)

a vegyes hulladékban lévő üveg (kg) = a vegyes hulladék összmenysége (kg) * a vegyes hulladékban lévő üveg százalékos aránya

A vegyes hulladékban lévő üveg százalékos aránya a vegyes hulladék összetételének elemzése alapján kerül kiszámításra.

Ez a mutató figyelembe veszi az elkülönítetten gyűjtött újrahasznosítható hulladékban található nem célanyagokat (amelyek a hulladék forrásnál történő helytelen szétválogatásából származnak, és az elkülönítetten gyűjtött hulladékfrakciók összetételének elemzése révén kerülnek értékelésre). Az elkülönítetten gyűjtött újrahasznosítható hulladékfrakciókban található szennyeződések mennyisége az elkülönített gyűjtési rendszer típusától is függ, például a betétdíjas rendszerben gyűjtött műanyag palackok általában nagyon kevés szennyeződést tartalmaznak, míg a vegyes könnyű csomagolás jelentősen többet.

3.3.7. Biohulladék a vegyes hulladékban

Ez a mutató a vegyes hulladékban található biohulladék egy főre jutó éves mennyiségét méri. Ez a mutató hasznos annak nyomon követésére, hogy mennyi biohulladék szétválogatása nem megfelelő a forrásnál, és mennyi biohulladék kerül bele a biohulladékot elkülönítetten gyűjtő rendszerbe, vagy mennyi biohulladékot használnak a lakosok az otthoni/közösségi komposztálás során.

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i62) A vegyes hulladékban található biohulladék mennyisége (kg/fő/év).	(b29) A vegyes hulladékban található biohulladék éves mennyisége kevesebb, mint 10 kg/fő.

A vegyes hulladékban található biohulladék mennyisége a vegyes hulladék összetételének elemzése alapján kerül kiszámításra. A vegyes hulladékban található biohulladék mennyisége függ a biohulladék elkülönített gyűjtésére szolgáló rendszer fajtájától, például attól, milyen fajta biohulladék kerülhet be az elkülönítetten gyűjtött frakcióba, illetve az otthoni/közösségi komposztálás elérhető-e a lakosok számára.

3.4. Az építési és bontási hulladékra vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok

Az ebben a szakaszban ismertetett legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok az építési és bontási hulladék kezelésével foglalkoznak.

3.4.1. Az építési és bontási hulladékra vonatkozó integrált tervek

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat a helyi önkormányzatok számára az építési és bontási hulladékra vonatkozó olyan integrált tervek kidolgozása és végrehajtása, amelyek:

- bevonják a helyi építőiparban tevékenykedő érdekelt feleket, a lakosok képviselőit, a helyi vállalkozói szövetségeket és a releváns közszereplőket;
- elsőbbséget biztosítanak a hulladékmegelőzésnek az építési projektekben az iparra és a közigazgatásra irányuló olyan eszközök révén, mint például a bontási gyakorlati szabályzat és a megfelelő zöld közbeszerzési rendelkezések előmozdítása;
- adott nagyságú építési helyszíneken a hulladék szétválogatására és kezelésére vonatkozó minimumkövetelményeket határoznak meg, például a helyszínrre vonatkozó hulladékgazdálkodási tervre vagy az elkülönítendő frakciókra vonatkozó követelményeket;
- azonosítják és számszerűsítik a jövőbeli hulladékarámot, biztosítják, hogy a helyi városfejlesztési terv megfelelő nagyságú területet jelöljön ki az építési és bontási hulladék gyűjtésére és kezelésére;
- kiszámítják a végrehajtás összköltségét és hatását;
- nagyobb szabású célokat határoznak meg, mint az építési és bontási hulladékra vonatkozó uniós vagy nemzeti újrahasznosítási célkitűzések, továbbá megfelelő nyomonkövetési és érvényesítési mechanizmusokat dolgoznak ki;
- az illegális hulladéklerakás elkerülésére szolgáló intézkedéseket tartalmaznak, és egyértelmű útmutatást nyújtanak (például a kis- és középvállalkozásoknak, a lakosoknak, illetve az építési és bontási hulladékot nagyon kis mennyiségben előállítók számára) az építési és bontási hulladék kezelésére vonatkozó helyes gyakorlatokról.

Alkalmazhatóság

Az építési és bontási hulladéokra vonatkozó helyi hulladékgazdálkodási tervek kidolgozása és végrehajtása a régiók és a nagyobb önkormányzatok gyakran használt eszköze.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i63) A megfelelően elkülönített és az újrafelhasználás, újrahasznosítás vagy hasznosítás szempontjából megfelelően kezelt összes begyűjtött építési és bontási hulladék aránya (%).	(b30) Sor kerül egy építési és bontási hulladékra vonatkozó integrált kezelési terv végrehajtására, a célkitűzések szerint 2020-ban az építési és bontási hulladék újrahasznosítási aránya legalább 80 %, és vannak a mechanizmusok nyomon követésére és érvényesítésére irányuló intézkedések.
(i64) A bontást megelőzően az újrafelhasználásra irányuló ellenőrzések biztosítása.	

3.4.2. Az építési és bontási hulladék poliklórozott bifenillel (PCB) való szennyeződésének elkerülése

Az 1950-es, 1960-as és 1970-es évekből származó épületek, hidak és szerkezetek bontása és felújítása esetén fennáll annak kockázata, hogy az építési és bontási hulladék PCB-vel szennyezett, ami akadályozza az ilyen hulladék újrahasznosítását.

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat a hulladékkal foglalkozó hatóságok számára, ha olyan rendelkezéseket foglalnak bele az építési és bontási hulladékra vonatkozó tervbe (lásd a 3.4.1. szakaszt), amelyek többek között az alábbiakra vonatkoznak:

- a lebontandó vagy felújítandó épületek, hidak vagy szerkezetek előzetes ellenőrzése és feltérképezése a PCB-tartalmú anyagok (például tömítőanyagok) azonosítása érdekében;
- a PCB-tartalmú anyagok és a többi építési és bontási hulladék elkülönített eltávolítása;
- a PCB-tartalmú eltávolított anyagok elkülönített gyűjtése és megfelelő ártalmatlanítása.

Alkalmazhatóság

Az építési és bontási hulladékkal foglalkozó hatóságok széles körben alkalmazhatják ezt a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatot. Az építési és bontási hulladékra vonatkozó tervnek a PCB azonosítására és elkülönítésére vonatkozó rendelkezései alól mentesülhetnek azok a kisebb munkálatok, amelyek során kevesebb mint egy tonna építési és bontási hulladék keletkezik, vagy amelyek az épület területének kevesebb mint 10 m²-ét érintik.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i65) Az építési és bontási hulladékra vonatkozó terv tartalmaz a PCB-tartalmú anyagok feltérképezésére, illetve elkülönített eltávolítására és gyűjtésére vonatkozó rendelkezéseket.	—

3.4.3. A lakosok által eltávolított hulladék azbeszt megfelelő kezelésére vonatkozó helyi rendszerek

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít a hulladékkal foglalkozó hatóságok és a hulladékgazdálkodási vállalkozások számára, ha biztosítják a lakosok által a magánházakból egy erre szakosodott vállalat közreműködése nélkül eltávolított, kis mennyiségű, azbeszttartalmú építési és bontási hulladék megfelelő kezelését. Ez az alábbiakkal történhet:

- egyértelmű utasítások a szükséges feltételekről (például ne álljon fenn az azbesztpor szétszóródásának kockázata), hogy a magántulajdonos eltávolíthassa az azbeszttartalmú anyagokat, illetve azzal kapcsolatban, hogyan kell előkészíteni az építési helyszínt az azbeszt eltávolítására;
- iránymutatás a magántulajdonos által annak érdekében követendő szabályokról, hogy az eltávolítás során biztosítsák a közelben lakók egészségét és biztonságát;
- a tanúsított vállalkozások jegyzéke vagy az azbeszttartalmú hulladékot fogadó gyűjtőpontokra vonatkozó tájékoztatás;
- lezárható kétrétegű zsákok (gyűjtéshez/ártalmatlanításhoz) biztosítása az eltávolítást végző lakosok számára;

— megfelelő gyűjtőpontok (például hulladékgyűjtő udvarokban) vagy háznál történő ingyenes begyűjtési szolgáltatások.

Az élen járó helyi önkormányzatok egy lépéssel tovább mennek, és stratégiát dolgoznak ki a területükön jelen lévő azbeszt felmérésére, amivel segítséget nyújtanak a magántulajdonosoknak a megfelelő intézkedések megtervezéséhez, illetve számontartják az épületekben található valamennyi azbesztet még az eltávolítást megelőzően.

Alkalmazhatóság

Ez a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat csak olyan bizonyos cementkötésű azbesztre alkalmazható (például azbesztcement tetőkre, falakra és mennyezetburkolatokra, azbeszttartalmú ereszekre és csatornákra stb.), amely jó állapotban van (nem áll fenn az azbesztpor terjedésének kockázata), és nagyon kis mennyiségben van jelen. Az azbesztpor terjedésének kockázatával járó cementkötésű azbeszt és egyéb azbesztalkalmazások, különösen a kisebb sűrűségű (vagy morzsolódó/leváló) alkalmazások, például a szigetelés, bélés vagy a fűjással felvitt azbeszt esetében mindig szakemberre kell bízni az eltávolítást és ártalmatlanítást.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i66) Az azbeszthulladék 100 000 főre jutó gyűjtőpontjainak száma.	(b31) 100 000 lakosra legalább egy gyűjtőpont jut vagy háznál történő díjmentes begyűjtési szolgáltatás áll rendelkezésre a lakosok által eltávolított azbeszthulladék gyűjtésére.
(i67) A rendszer keretében begyűjtött azbeszt összmenyisége tömegben (tonna) vagy a terület nagysága (m ²) szerint.	
(i68) A lakosok által az azbeszt gyűjtésére/ártalmatlanítására használt lezárható zsákok száma.	

3.4.4. A hulladék gipszkarton-lemezek feldolgozása az újrahasznosítás előmozdítása érdekében

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít a hulladékgazdálkodási vállalkozások számára a hulladék gipszkarton-lemezek feldolgozása a gipsz hasznosítása érdekében. A hulladék gipszkarton-lemezeknek a gipsz hasznosítása érdekében való feldolgozása általában az alábbi lépésekből áll (a jól elkülönített hulladék gipszkarton-lemezek esetében): fogadás, szemrevételezés és osztályozás, a nem megfelelő anyagok (például fémek) elkülönítése, (szükség esetén) a lemezek méret szerinti csoportosítása, a papír és a gipsz szétválasztása (őrléssel és szitálással) és a gipsz szitálása. A hasznosított gipsz ezután (általában a teljes tartalom legfeljebb 25 %-ában) felhasználható új gipszkarton-lemezek előállítására.

Alkalmazhatóság

Ennek a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak nincsenek technikai korlátai. Gazdasági szempontból azonban jelentős akadályok merülnek fel: a hulladék gipszkarton-lemez újrahasznosíthatósága a keletkezés helyszínén⁽¹⁸⁾ történő elkülönítés mértékétől függ, és a nem megfelelő elkülönítés nem eredményez költséghatékony megoldásokat. Továbbá a hulladék gipszkarton-lemezek nagyobb távolságon történő szállításának költségei is befolyásolhatják a gazdasági életképességet.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i69) Az anyagában történő hasznosítás hatékonysága a hulladék gipszkarton-lemezt feldolgozó üzemben (%).	—

3.4.5. Az építési és bontási hulladék feldolgozása újrahasznosított adalékanyagok előállítására

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat az építési és bontási hulladék kezelésével foglalkozó hulladékgazdálkodási vállalkozások számára az építési és bontási hulladékból származó beton hasznosítása újrahasznosított beton-adalékanyagként. Ez a folyamat általában az alábbi lépésekből áll (a jól elkülönített építési és bontási hulladék esetében): fogadás, a beérkező építési és bontási hulladék jellemzése és azonosítása, (manuális) előválogatás, a nagyobb anyagok rostálása, mágneses szétválasztás, a finom anyagok rostálása, zúzás, rostálás és másodlagos zúzás.

⁽¹⁸⁾ Néhány esetben a hely szűkössége folytán az építési helyszínen nem valósítható meg az elkülönítés. Ilyen esetekben a hulladék gipszkarton-lemez a feldolgozást megelőzően különböző helyeken előkezelhető és elkülöníthető.

Az építési és bontási hulladék inert elemeinek újrahasznosíthatósága a keletkezés helyszínén⁽¹⁹⁾ történő elkülönítés mértékétől függ, és a nem megfelelő elkülönítés nem teszi költséghatékonyá az építési és bontási hulladék feldolgozását.

Alkalmazhatóság

E legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat alkalmazhatóságának nincsenek különös akadályai, amíg az építési és bontási hulladék az építési területen jól elkülönül különböző frakciókra.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i70) Az anyagában történő hasznosítás hatékonysága az építési és bontási hulladékot feldolgozó üzemben (%).	—
(i71) A forgalomba hozott újrahasznosított beton-adalékanyagok éves mennyisége (tonna/év).	

3.5. Az egészségügyi hulladéokra vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok

Az ebben a szakaszban ismertetett legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok az egészségügyi hulladék kezelésével foglalkoznak.

Az egészségügyi hulladék elkülönítésére vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok

3.5.1. Az egészségügyi hulladék elkülönítésének előmozdítása az egészségügyi létesítményekben

Jelentősen csökkenthetők az egészségügyi hulladék kezelésének környezeti hatásai, különösen a nem veszélyes hulladékok jobb megelőzése, elkülönítése és kezelése révén, a biztonság megfelelő figyelembevételével. Az egészségügyi hulladék kezelésével foglalkozó vállalkozások számára legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számítanak az alábbiak:

- hulladékauditok szervezése az egészségügyi létesítményekben az egyes hulladékfrakciókkal és a jelenlegi hulladékgazdálkodási gyakorlatokkal kapcsolatos ismeretek bővítése érdekében;
- segítségnyújtás az egészségügyi létesítményeknek a hulladékgazdálkodási rendszerük meghatározásához a szétválogatandó hulladékok kategóriáira vonatkozó egyértelmű iránymutatás kidolgozásával;
- az egészségügyi dolgozók figyelmének felhívására szolgáló képzések szervezése és a hulladék elkülönítésére vonatkozó szabályok ismertetése (a képzéseknek igazodniuk kell a személyzet egészségügyi létesítményen belül betöltött szerepéhez, és különös figyelmet kell fordítani az egészségügyi hulladék kezelésével foglalkozó vállalkozások által az auditok során vagy az egészségügyi hulladék kezelése során azonosított meg nem felelések megszüntetésére);
- tájékoztató anyagok (poszterek, konténereken elhelyezhető jelzések stb.) az egészségügyi dolgozók utasításokkal való ellátására;
- a fellépések eredményeinek és hatásainak nyomon követése fő teljesítménymutatók meghatározásával (beleértve a kockázatkezelést és a pénzügyi megtakarításokat);
- innovatív műszaki megoldások alkalmazása a hulladékgazdálkodási rendszer általános környezeti hatásának – például az egészségügyi hulladék gyűjtésére szolgáló konténerek újrafelhasználására gyakorolt hatásának – csökkentésével.

Az egészségügyi létesítményekben keletkező hulladék jobb elkülönítése nagyobb arányú újrahasznosítást tesz lehetővé, mert megelőzi a nem veszélyes hulladék – beleértve az újrahasznosítható anyagokat (például a nyomtatott papírtermékeket és a műanyag palackokat) – és a veszélyes hulladék keveredését.

Alkalmazhatóság

Nincs különös akadálya annak, hogy az egészségügyi hulladék kezelésével foglalkozó vállalkozások alkalmazzák ezt a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatot. Az egészségügyi létesítményeknek az egészségügyi hulladékok hatékonyabb kezelésére irányuló elkötelezettsége azonban kulcsfontosságú szerepet játszik az intézkedések típusának kiválasztása és a végrehajtott intézkedések sikere terén.

⁽¹⁹⁾ Néhány esetben a hely szűkössége folytán az építési helyszínén nem valósítható meg az elkülönítés. Ilyen esetekben az építési és bontási hulladék az újrahasznosított adalékanyagok előállítása céljából történő feldolgozást megelőzően különböző helyeken előkezelhető és elkülöníthető.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i72) Az elmúlt két évben hulladékkal kapcsolatos képzésen részt vett egészségügyi személyzet aránya (%).	
(i73) A hulladéknak az egészségügyi létesítményben való kezelésére vonatkozóan a képzést követő értékelés során az egészségügyi személyzet által adott helyes válaszok aránya (%).	—
(i74) Begyűjtési arány hulladékfrakciónként, ágyanként vagy betegenként az egyes egészségügyi létesítményekben gyűjtött konkrét frakcióknak megfelelően (kg/beteg/nap).	

3.5.2. Háztartások egészségügyi hulladékának gyűjtése

Ez a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat a helyi önkormányzatok és/vagy a hulladékgazdálkodási vállalkozások által a háztartásokban keletkező veszélyes egészségügyi hulladék, különösen az otthoni kezelése során használt tűk gyűjtésére alkalmazott begyűjtési rendszerekre összpontosít.

Legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít a háztartásokból származó egészségügyi hulladékra vonatkozó külön begyűjtési rendszer alkalmazása az egészségügyi hulladék biztonságos és környezetbarát gyűjtése és kezelése érdekében az alábbiak révén:

- a keletkező egészségügyi hulladék mennyiségének értékelése;
- megfelelő dobozok biztosítása a gyűjtéshez;
- a helyi viszonyoknak megfelelő gyűjtési módszerek és a gyűjtés gyakoriságának kiválasztása;
- az érdekelt felek, általában gyógyszerárak és egyéb egészségügyi szereplők (például orvosok és ápolók), otthon kezelt betegek és a gyógyászati ipar bevonása;
- az egészségügyi hulladék gyűjtésére vonatkozó rendszer ellenőrzése és korrekciós intézkedések.

Alkalmazhatóság

Ez a legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat valamennyi helyi önkormányzat és/vagy hulladékgazdálkodási vállalkozás esetében alkalmazható.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i75) A háztartásokban keletkező egészségügyi hulladék 10 000 lakosra jutó gyűjtőpontjainak száma típus szerint (hulladékgyűjtő udvarok, gyógyszerárak, utcai konténerek).	
(i76) A háztartásokban keletkező egészségügyi hulladék gyűjtésére szolgáló, a gyűjtőpontokon vagy kérésre kapható dobozok száma.	—
(i77) A háztartásokban keletkező, begyűjtött egészségügyi hulladék mennyisége (kg/fő/év).	
(i78) Az egészségügyi hulladék (például tűk) aránya a egyes háztartási hulladékban (%).	

Az egészségügyi hulladék kezelésére vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatok

3.5.3. Az egészségügyi hulladék alternatív kezelése

Biztonsági okokból az egészségügyi hulladék kezelésének leggyakoribb módja a magas hőmérsékleten történő elégetés, ami azonban jelentős környezeti hatással, így például nagy energiafelhasználással, a természeti erőforrások kimerülésével és kibocsátásokkal jár. Vannak alternatív kezelések, amelyek szintén garantálhatják az aggodalomra okot adó hulladék-áramok (például fertőző hulladék, anatómiai hulladék, tűk és gyógyszerészeti hulladék) biztonságát, és jobb a környezeti teljesítményük, mint a magas hőmérsékleten történő elégetésnek, például a kisebb energiafelhasználásnak vagy a jobb erőforrás-hatékonyságnak köszönhetően (növelve az egészségügyi hulladék újrahasznosítási arányát).

Az egészségügyi hulladéokra vonatkozó alternatív kezelések esetén legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatnak számít az alábbi követelmények betartása:

- autokláv használata:
 - optimális elkülönítés a forrásnál;
 - homogén részecskeméret a betáplálásnál;
 - gőzalapú sterilizálás egyidejű vagy utólagos aprítással;
 - a kezelést követő szárítás;
 - lehetőség szerint anyagáram szerint elkülönített, majd újrahasznosításra továbbított végtermék;
 - a megfelelő nem újrahasznosítható végtermék elégetése energetikai hasznosítással.
- mikrohullámok:
 - optimális elkülönítés a forrásnál;
 - víz hozzáadása a betáplálásnál;
 - a kezelést követő szárítás;
 - lehetőség szerint anyagáram szerint elkülönített, majd újrahasznosításra továbbított végtermék;
 - a megfelelő nem újrahasznosítható végtermék elégetése energetikai hasznosítással.
- vegyszeres kezelések:
 - optimális elkülönítés a forrásnál;
 - olyan végtermék, amely nem minősül veszélyes hulladéknak, vagy kezelésen esik át az optimális hasznosítás érdekében;
 - a fertőtlenítő anyag újrahasznosítható a folyamatban;
 - lehetőség szerint anyagáram szerint elkülönített, majd újrahasznosításra továbbított végtermék;
 - a megfelelő nem újrahasznosítható végtermék elégetése energetikai hasznosítással.

Alkalmazhatóság

Az egészségügyi hulladék kezelésének leggyakoribb módja a nagy hőmérsékleten történő elégetés. Négy fő tényező befolyásolja az alternatív kezelések alkalmazhatóságát: a forrásnál történő elkülönítés, az alternatív kezelések biztonságának bizonyítása az elkülönített hulladék egyes frakcióinak kezelését illetően, az égetésre vonatkozó optimális működési kapacitás, illetve az egészségügyi hulladék kezelésére vonatkozó nemzeti jogi keret.

Kapcsolódó környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Környezeti teljesítménymutatók	Kiválósági referenciaértékek
(i79) Az egészségügyi hulladék kezelésével foglalkozó vállalkozás által alternatív eljárásokkal kezelt egészségügyi hulladék aránya (%).	
(i80) Az alternatív eljárásokkal feldolgozott egészségügyi hulladék mennyisége (kg/óra, nap vagy ciklus).	—
(i81) Az alternatív eljárásokkal kezelt hulladék egy kilogrammja esetében használt vízmennyiség (liter/kg).	

4. A LEGFONTOSABB AJÁNLOTT ÁGAZATSPECIFIKUS KÖRNYEZETVÉDELMI TELJESÍTMÉNYMUTATÓK

Az alábbi táblázat felsorolja a hulladékgazdálkodási ágazatra vonatkozó legfontosabb kiválasztott környezeti teljesítménymutatókat, a kapcsolódó referenciaértékekkel és a vonatkozó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlatokra való hivatkozással együtt. A táblázat a 3. szakaszban felsorolt mutatók egy részét fedi le.

4.1. táblázat

A hulladékgazdálkodási ágazatra vonatkozó legfontosabb környezeti teljesítménymutatók és kiválósági referenciaértékek

Mutató	Szokásos mértékegység	Fő célcsoport	Rövid leírás	A nyomon követés ajánlott minimumszintje	Kapcsolódó EMAS-alapmutató ⁽¹⁾	Kiválósági referenciaértékek	Kapcsolódó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat ⁽²⁾
HORIZONTÁLIS LEGJOBB KÖRNYEZETVÉDELMI VEZETÉSI GYAKORLATOK							
A hulladékgazdálkodási rendszer hatékonyabbá tételére vonatkozó általános célkitűzések megfogalmazására kerültek	igen/nem	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A hulladékgazdálkodási rendszer hatékonyabbá tételére vonatkozó általános célok kitűzésre kerültek (például az ebben a dokumentumban meghatározott mutatók alapján).	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Az integrált hulladékgazdálkodási stratégia, amely a hulladékgazdálkodási rendszer teljesítményének javítására irányuló hosszú távú (10–20 év) és rövid távú (1–5 év) általános célkitűzéseket fogalmaz meg, elkészült és rendszeres felülvizsgálat tárgyát képezi (legalább háromévente).	3.1.1.
Az életciklus-szemlélet következetes alkalmazása, és szükség esetén az életciklus-értékelések elvégzése a hulladékgazdálkodási stratégia tervezése és végrehajtása során	igen/nem	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Az életciklus-szemlélet következetes alkalmazása, és szükség esetén életciklus-értékelés a hulladékgazdálkodási stratégia tervezése és végrehajtása során.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága Kibocsátások	A hulladékgazdálkodási stratégia tervezésére és végrehajtására az életciklus-szemlélet következetes alkalmazása, illetve szükség esetén ad hoc életciklus-értékelési tanulmányok alapján kerül sor.	3.1.2.
Gazdasági eszközök helyi szintű használata a megfelelő magatartás előmozdítására	igen/nem	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Gazdasági eszközök (például adók és adómodulációk, termékdíjak, hulladékárzás, kiterjesztett gyártói felelősségre vonatkozó rendszerek és betétdíjas rendszerek) használata helyi szinten a hulladékmegegyezés és hulladékgazdálkodás terén tanúsított megfelelő magatartás előmozdítására.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága Kibocsátások	— A helyi szinten megállapított, adók, adófajták, termékdíjak, hulladékárzás, kiterjesztett gyártói felelősségre vonatkozó rendszerek és betétdíjas rendszerek formáját öltő gazdasági eszközök végrehajtása következtében a helyi hulladékgazdálkodási stratégiában meghatározott célkitűzések elérése érdekében.	3.1.3.

Mutató	Szokásos mértékegység	Fő célcsoport	Rövid leírás	A nyomon követés ajánlott minimumszintje	Kapcsolódó EMAS-alapmutató ⁽¹⁾	Kiválósági referenciaértékek	Kapcsolódó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat ⁽²⁾
						— A helyi önkormányzatok szintjén a helyi önkormányzat területén szervezett valamennyi fesztivál és nagyobb nyilvános esemény alkalmával betétdíjas rendszer vonatkozik a poharakra, csészékre, tányérokra és evőeszközökre.	
Sor került a 3.1.4. szakaszban felsorolt referenciadokumentumokban ismertetett releváns korszerű technikák alkalmazására	igen/nem	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Sor került a 3.1.4. szakaszban felsorolt referenciadokumentumokban ismertetett és a szervezet által relevánsnak tartott korszerű technikák alkalmazására.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága Kibocsátások	Nem alkalmazható.	3.1.4.

A TELEPÜLÉSI SZILÁRD HULLADÉKRA VONATKOZÓ LEGJOBB KÖRNYEZETVÉDELMI VEZETÉSI GYAKORLATOK

A települési szilárd hulladék egy lakosra jutó éves kezelési összköltsége	EUR/fő/év	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A települési szilárd hulladék kezelésének éves összköltsége az adott helyi területen, beleértve a hulladékgazdálkodás valamennyi szakaszát és az elvégzett tevékenységeket (lakos/év).	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék	Nem alkalmazható.	3.2.1.
A vegyes hulladék összetételére vonatkozó elemzés gyakorisága	Hónap Év	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A vegyes hulladék (reprezentatív mintájának) összetételére vonatkozó elemzés elvégzésének gyakorisága (minden n. hónapban vagy évben egy elemzés).	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	A vegyes hulladék összetételének elemzésére legalább évente négyszer (különböző évszakokban) sor kerül minden harmadik évben vagy a hulladékgazdálkodási rendszer minden jelentős módosulását követően.	3.2.2.

Mutató	Szokásos mértékegység	Fő célcsoport	Rövid leírás	A nyomon követés ajánlott minimumszintje	Kapcsolódó EMAS-alapmutató ⁽¹⁾	Kiválósági referenciértékek	Kapcsolódó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat ⁽²⁾
Működik a „fizetés a kidobott mennyiség alapján” rendszer	igen/nem	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Az adott helyi területen működik a „fizetés a kidobott mennyiség alapján” rendszer.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Működik a „fizetés a kidobott mennyiség alapján” rendszer, és eszerint a költségek legalább 40 %-a a felhasználókat terheli a begyűjtött vegyes hulladék mennyisége (kg vagy m ³), a hulladékgyűjtő konténerek mérete és/vagy a begyűjtési gyakoriság alapján.	3.2.3.
A hulladékgyűjtő udvarokban leadott hulladék a „fizetés a kidobott mennyiség alapján” rendszer része	igen/nem	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A hulladékgazdálkodási rendszer használói által a hulladékgyűjtő udvarokban leadott hulladék a „fizetés a kidobott mennyiség alapján” rendszer része.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	A „fizetés a kidobott mennyiség alapján” rendszer a hulladékgyűjtő udvarokban leadott hulladékra is vonatkozik.	3.2.3.
A figyelemfelhívás egy lakosra jutó éves költsége	EUR/fő/év	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Az adott helyi területen a figyelemfelhívó tevékenységek éves költségeinek és a lakosok számának hányadosa.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	A különböző célcsoportok (például tanulók, nagyközönség, a hulladékgyűjtő udvarok használói) esetében sor kerül a figyelemfelhívó kampányok következetes végrehajtására, és a figyelemfelhívó tevékenységek éves költségvetése legalább 5 EUR/lakos.	3.2.5.
A 100 000 lakosra jutó, hulladékkal foglalkozó tanácsadók száma	szám/ 100 000 lakos	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A 100 000 lakosra jutó, hulladékkal foglalkozó tanácsadók száma az adott helyi területen.	Az igazgatott terület vagy az érintett lakosság	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Működik a hulladékkal foglalkozó tanácsadók hálózata, és legalább egy tanácsadó jut 20 000 lakosra.	3.2.6.
Az otthoni/közösségi komposztálással foglalkozó lakosság aránya vagy a közösségi komposztálás lehetőségével rendelkező lakosság aránya	%	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A lakosság otthoni komposztálást végző aránya vagy a közösségi komposztálás lehetőségével rendelkező lakosság aránya a teljes népességhez viszonyítva az adott helyi területen.	Az igazgatott terület vagy az érintett lakosság	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Minden lakos hozzáféréssel rendelkezik a biohulladék elkülönített gyűjtéséhez vagy otthoni és közösségi komposztálásához.	3.2.7.

Mutató	Szokásos mértékegység	Fő célcsoport	Rövid leírás	A nyomon követés ajánlott minimumszintje	Kapcsolódó EMAS-alapmutató (1)	Kiválósági referenciaértékek	Kapcsolódó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat (2)
Helyi hulladékmegelőzési terv kidolgozása, beleértve hosszú távú és rövid távú célkitűzéseket és a rendszeres nyomon követésre vonatkozó intézkedéseket	igen/nem	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Van helyi hulladékmegelőzési terv, beleértve hosszú távú és rövid távú célkitűzéseket és a rendszeres nyomon követésre vonatkozó intézkedéseket.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	A hulladékmegelőzés stratégiai fontossággal bír a hulladékgazdálkodási stratégiában, amelynek része a hosszú (10–20 év) és rövid távú (1–5 év) hulladékmegelőzési célkitűzésekkel alátámasztott, és a rendszeres nyomon követésre vonatkozó intézkedéseket tartalmazó helyi hulladékmegelőzési program.	3.2.8.
A hulladékká váló, újrafelhasználásra begyűjtött termékek és az újrafelhasználásra történő előkészítésre szánt hulladék száma vagy mennyisége	kg/év szám/év	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A hulladékká váló, újrafelhasználásra gyűjtött termékek és az újrafelhasználásra történő előkészítésre szánt hulladék éves száma vagy mennyisége (vagyis tömege vagy térfogata).	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Nem alkalmazható.	3.2.9.
Az újrafelhasználási központokat/közösségi javítópontokat felkereső vevők éves száma	szám/év	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Az újrafelhasználási központokat és közösségi javítópontokat felkereső vevők éves száma.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Nem alkalmazható.	3.2.9.
A hulladékgyűjtő udvarokban az újrafelhasználás előmozdítása érdekében a termékek/anyagok cseréjére szolgáló területek elérhetősége	igen/nem	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A hulladékgyűjtő udvarokban az újrafelhasználás előmozdítása érdekében a termékek/anyagok cseréjére szolgáló területek elérhetősége.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	A hulladékgyűjtő udvarokban elérhető az újrafelhasználás előmozdítása érdekében a termékek/anyagok cseréjére szolgáló területek.	3.2.9. 3.2.12.
Résztvételi arány	%	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A hulladékgyűjtési rendszert használó lakosság aránya; az adatok általában elérhető becslések, felmérések, az újrahasznosítható anyagok tárolóedényének begyűjtés céljából történő kihelyezésének gyakorisága stb. alapján.	Az igazgatott terület vagy az érintett lakosság	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Nem alkalmazható.	3.2.10.

Mutató	Szokásos mértékegység	Fő célcsoport	Rövid leírás	A nyomon követés ajánlott minimumszintje	Kapcsolódó EMAS-alapmutató ⁽¹⁾	Kiválósági referenciaértékek	Kapcsolódó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat ⁽²⁾
Egy adott hulladékgyűjtési rendszer által lefedett helyi terület aránya	%	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Egy adott hulladékgyűjtési rendszer által lefedett helyi terület aránya, például a települési szilárd hulladék háznál történő begyűjtése által érintett városi terület százalékos aránya.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Legalább négy hulladékfrakció esetében sor kerül a hulladék háznál történő begyűjtésére a települési szilárd hulladék kezelésének egész területén.	3.2.10.
A 100 000 lakosra jutó hulladékgyűjtő udvarok száma	szám/100 000 lakos	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A 100 000 lakosra jutó hulladékgyűjtő udvarok száma az adott helyi területen.	Az igazgatott terület vagy az érintett lakosság	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Nem alkalmazható.	3.2.12.
A hulladékgyűjtő udvarokban gyűjtött különböző hulladékfrakciók száma	Szám	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A hulladékgyűjtő udvarokban gyűjtött különböző hulladékfrakciók száma.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	A hulladékgyűjtő udvarokban legalább 20 különböző hulladékfrakció gyűjtésére kerül sor.	3.2.12.
Az egy tonna hulladék begyűjtése és egy kilométer megtétele során kibocsátott üvegházhatású gáz	Kg CO ₂ e/tkm	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Adott időszakban a hulladékgyűjtés során kibocsátott üvegházhatású gázok éves mennyisége, elosztva az ugyanabban az időszakban begyűjtött hulladék mennyiségével és a hulladékgyűjtést végző járművek által megtett távolsággal.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Kibocsátások Energiahatékonyság	Nem alkalmazható.	3.2.13.
A hulladékgyűjtő járművek átlagos üzemanyag-fogyasztása	liter/100 km	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A hulladékgyűjtő járművek teljes üzemanyag-fogyasztásának és a megtett teljes távolságnak (száz km) a hányadosa adott időszakban.	Szervezet	Hulladék Kibocsátások Energiahatékonyság	Nem alkalmazható.	3.2.14.

Mutató	Szokásos mértékegység	Fő célcsoport	Rövid leírás	A nyomon követés ajánlott minimumszintje	Kapcsolódó EMAS-alapmutató ⁽¹⁾	Kiválósági referenciaértékek	Kapcsolódó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat ⁽²⁾
Az Euro 6 besorolású járművek aránya a hulladékgyűjtő járművek flottájában	%	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A hulladékgyűjtő járműflotta Euro 6 besorolású járműveinek száma, osztva a hulladékgyűjtő járműflotta járműveinek számával.	Szervezet	Energiahatékonyság Kibocsátások	A hulladékgazdálkodási szervezet által vásárolt vagy lízingelt valamennyi új hulladékgyűjtő jármű Euro 6 besorolású, és sűrített földgázzal vagy biogázzal üzemel, vagy hibrid vagy elektromos.	3.2.14.
A maradék hulladékban talált, a kiterjesztett gyártói felelősség hatálya alá tartozó termékek aránya az összetétel elemzése alapján	%	Gyártói felelősséggel foglalkozó szervezetek, Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A maradék hulladékban talált, a kiterjesztett gyártói felelősség hatálya alá tartozó termékek aránya a vegyes hulladék összetételének elemzése alapján.	Az igazgatott terület vagy releváns helyi terület	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Nem alkalmazható.	3.2.15.
A vegyes könnyű csomagolási hulladék üzemenkénti szétválogatási aránya	%	Üzemeltetők	Az újrahasznosításra szánt anyag éves mennyiségének és a feldolgozott vegyes csomagolási hulladék éves mennyiségének hányadosa. Ez a mutató a vegyes csomagolási hulladék egészére, illetve az egyes kimeneti áramok szerint is kiszámítható.	Válogatóüzem	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	A vegyes könnyű csomagolási hulladékot szétválogató anyaghasznosító létesítmények üzemenkénti szétválogatási aránya legalább 88 %.	3.2.16.
A vegyes műanyag csomagolási hulladék üzemi feldolgozási aránya	%	Üzemeltetők	Az újrahasznosításra szánt anyag éves mennyiségének és a feldolgozott vegyes műanyag csomagolási hulladék éves mennyiségének hányadosa. Ez a mutató a vegyes műanyag csomagolási hulladék egészére, illetve az egyes kimeneti műanyagáramok (például PE, HDPE, PP) szerint is kiszámítható.	Feldolgozóüzem	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	A vegyes műanyag csomagolási hulladékot feldolgozó műanyaghasznosító létesítmények üzemenkénti feldolgozási aránya legalább 60 %.	3.2.17.

Mutató	Szokásos mértékegység	Fő célcsoport	Rövid leírás	A nyomon követés ajánlott minimumszintje	Kapcsolódó EMAS-alapmutató ⁽¹⁾	Kiválósági referenciaértékek	Kapcsolódó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat ⁽²⁾
A hulladék matracok üzemenkénti szétválogatási aránya	%	Üzemeltetők	Az újrahasznosításra szánt anyag éves mennyiségének és a feldolgozott hulladék matracok éves mennyiségének hányadosa.	Válogatóüzem	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	A hulladék matracokat kezelő létesítmények üzemenkénti szétválogatási aránya legalább 91 %.	3.2.18.
A hulladékká vált nedvszívó higiéniai termékek üzemenkénti szétválogatási aránya	%	Üzemeltetők	Az újrahasznosításra szánt anyag éves mennyiségének és a hulladékká vált, feldolgozott nedvszívó higiéniai termékek éves mennyiségének hányadosa.	Válogatóüzem	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	A hulladékká vált nedvszívó higiéniai termékeket kezelő létesítmények üzemenkénti szétválogatási aránya legalább 90 %.	3.2.19.

A TELEPÜLÉSI SZILÁRD HULLADÉKRA VONATKOZÓ KÖZÖS KÖRNYEZETI TELJESÍTMÉNYMUTATÓK

Települési szilárd hulladék keletkezése	kg/fő/év	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A települési szilárd hulladék éves összmennyiségének és a lakosok számának hányadosa.	Az igazgatott terület vagy releváns helyi terület	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	A települési szilárd hulladék éves mennyisége az igazgatott vagy kezelt területen (az adott területen elérhető valamennyi különböző hulladékgyűjtési rendszer által begyűjtve): — nem haladja meg a települési hulladék nemzeti átlagának 75 %-át, a települési hulladéknak az adott országban alkalmazott nemzeti fogalom meghatározását használva; vagy	3.3.1.
---	----------	--	---	---	--	--	--------

Mutató	Szokásos mértékegység	Fő célcsoport	Rövid leírás	A nyomon követés ajánlott minimumszintje	Kapcsolódó EMAS-alapmutató ⁽¹⁾	Kiválósági referenciaértékek	Kapcsolódó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat ⁽²⁾
						<p>— nem haladja meg a 360 kg/főt, ha a számítás csak az alábbi hulladékfrakciókra vonatkozik:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) biohulladék (például növényi nyesedék, élelmiszer, konyhai hulladék); ii) vegyes csomagolás; iii) papír és kartonpapír; iv) üveg; v) műanyag; vi) fém; vii) lomhulladék; viii) elektromos és elektronikus berendezések hulladékai; <p>és</p> <ul style="list-style-type: none"> ix) vegyes hulladék. 	
A begyűjtött vegyes települési szilárd hulladék mennyisége	kg/fő/év	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A begyűjtött vegyes települési szilárd hulladék éves mennyiségének és a lakosok számának hányadosa.	Az igazgatott terület vagy releváns helyi terület	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Nem alkalmazható.	3.3.2.

Mutató	Szokásos mértékegység	Fő célcsoport	Rövid leírás	A nyomon követés ajánlott minimumszintje	Kapcsolódó EMAS-alapmutató ⁽¹⁾	Kiválósági referenciaértékek	Kapcsolódó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat ⁽²⁾
Energetikai hasznosításra és/vagy ártalmatlanításra szánt települési szilárd hulladék	kg/fő/év	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Az égetés során energetikai hasznosítás mellett kezelt és/vagy ártalmatlanított (például hulladéklerakóban elhelyezett vagy energetikai hasznosítás nélkül elégetett) települési szilárd hulladék éves mennyiségének és a lakosok számának hányadosa.	Az igazgatott terület vagy releváns helyi terület	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Az energetikai hasznosításra és/vagy ártalmatlanításra szánt vegyes települési szilárd hulladék éves mennyisége: <ul style="list-style-type: none"> — kevesebb, mint a települési hulladék nemzeti átlagának 15 %-a; vagy — kevesebb, mint 70 kg/fő. 	3.3.3.
Ártalmatlanításra szánt települési szilárd hulladék	kg/fő/év	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Az ártalmatlanításra (például energetikai hasznosítás nélküli elégetésre vagy hulladéklerakóban való elhelyezésre) szánt települési szilárd hulladék éves mennyiségének és a lakosok számának hányadosa.	Az igazgatott terület vagy releváns helyi terület	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Az ártalmatlanításra szánt települési szilárd hulladék éves mennyisége: <ul style="list-style-type: none"> — kevesebb, mint a települési hulladék nemzeti átlagának 2 %-a; vagy — kevesebb, mint 10 kg/fő. 	3.3.4.
Egy adott hulladékáram begyűjtési aránya	%	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Az elkülönítetten gyűjtött hulladékáram-mennyiség és az elkülönített gyűjtés tárgyát képező hulladék összmennyiségének hányadosa, amelynek kiszámítása a vegyes hulladék összetételére vonatkozó elemzés alapján történik.	Az igazgatott terület vagy releváns helyi terület	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	<ul style="list-style-type: none"> — Az egyetlen frakcióként (vagyis nem vegyes begyűjtési rendszerben) elkülönítetten gyűjtött üveghulladék begyűjtési aránya meghaladja a 90 %-ot. — Az egyetlen frakcióként (vagyis nem vegyes begyűjtési rendszerben) elkülönítetten gyűjtött papír- és kartonpapír-hulladék begyűjtési aránya meghaladja a 85 %-ot. 	3.3.5.

Mutató	Szokásos mértékegység	Fő célcsoport	Rövid leírás	A nyomon követés ajánlott minimumszintje	Kapcsolódó EMAS-alapmutató ⁽¹⁾	Kiválósági referenciaértékek	Kapcsolódó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat ⁽²⁾
						<ul style="list-style-type: none"> — Az egyetlen frakcióként (vagyis nem vegyes begyűjtési rendszerben) elkülönítetten gyűjtött fémhulladék begyűjtési aránya meghaladja a 75 %-ot. — A vegyes csomagolási hulladék begyűjtési aránya meghaladja a 65 %-ot. 	
Egy adott hulladékáram szennyeződésének aránya	%	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Egy adott, elkülönítetten gyűjtött hulladékáramban található nem célanyag mennyisége.	Az igazgatott terület vagy releváns helyi terület	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Nem alkalmazható.	3.3.6.
Biohulladék a vegyes hulladékokban	kg/fő/év	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A vegyes hulladékban található biohulladék éves mennyisége (a vegyes hulladék összetételére vonatkozó elemzés alapján kiszámítva) és a lakosok számának hányadosa.	Az igazgatott terület vagy releváns helyi terület	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	A vegyes hulladékban található biohulladék éves mennyisége kevesebb, mint 10 kg/fő.	3.3.7.

AZ ÉPÍTÉSI ÉS BONTÁSI HULLADÉKRA VONATKOZÓ LEGJOBB KÖRNYEZETVÉDELMI VEZETÉSI GYAKORLATOK

A megfelelően elkülönített és az újrafelhasználás, újrahasznosítás vagy hasznosítás szempontjából megfelelően kezelt összes begyűjtött építési és bontási hulladék aránya	%	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A megfelelően elkülönített és az újrafelhasználás, újrahasznosítás vagy hasznosítás szempontjából megfelelően kezelt építési és bontási hulladék éves mennyiségének és az építési és bontási hulladék össz mennyiségének aránya.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Sor kerül egy építési és bontási hulladékra vonatkozó integrált kezelési terv végrehajtására, a célkitűzések szerint 2020-ban az építési és bontási hulladék újrahasznosítási aránya legalább 80 %, és vannak a mechanizmusok nyomon követésére és érvényesítésére irányuló intézkedések.	3.4.1.
---	---	--	--	--------------------------------------	--	---	--------

Mutató	Szokásos mértékegység	Fő célcsoport	Rövid leírás	A nyomon követés ajánlott minimumszintje	Kapcsolódó EMAS-alapmutató ⁽¹⁾	Kiválósági referenciértékek	Kapcsolódó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat ⁽²⁾
Az azbeszthulladék 100 000 lakosra jutó gyűjtőpontjainak száma	szám/100 000 lakos	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	Az azbeszthulladék 100 000 lakosra jutó gyűjtőpontjainak száma adott helyi területen.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	100 000 lakosra legalább egy gyűjtőpont jut vagy háznál történő díjmentes begyűjtési szolgáltatás áll rendelkezésre a lakosok által eltávolított hulladék azbeszt begyűjtésére.	3.4.3.
Az anyagában történő hasznosítás hatékonysága a hulladék gipszkarton-lemez feldolgozó üzemben	%	Üzemeltetők	A hulladék gipszkarton-lemez feldolgozó üzemben feldolgozott hulladék gipszkarton-lemez visszautasított mennyiséggel csökkentett összmenyiségének és a feldolgozott hulladék gipszkarton-lemez összmenyiségének hányadosa.	Feldolgozó-üzem	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Nem alkalmazható.	3.4.4.
Az anyagában történő hasznosítás hatékonysága az építési és bontási hulladékot feldolgozó üzemben	%	Üzemeltetők	Az építési és bontási hulladékot feldolgozó üzemben feldolgozott építési és bontási hulladék visszautasított mennyiséggel csökkentett összmenyiségének és a feldolgozott építési és bontási hulladék összmenyiségének hányadosa.	Feldolgozó-üzem	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Nem alkalmazható.	3.4.5.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI HULLADÉKRA VONATKOZÓ LEGJOBB KÖRNYEZETVÉDELMI VEZETÉSI GYAKORLATOK

Begyűjtési arány hulladékfrakciónként, ágyanként vagy betegenként az egyes egészségügyi létesítményekben gyűjtött konkrét frakcióknak megfelelően	kg/beteg/nap kg/ágy/nap	Hulladékgazdálkodási vállalkozások	A begyűjtött adott hulladékfrakció napi mennyiségének és az egészségügyi létesítmény betegei vagy ágyai számának hányadosa.	Egészségügyi létesítmény	Hulladék Az anyagfelhasználás hatékonysága	Nem alkalmazható.	3.5.1.
---	----------------------------	------------------------------------	---	--------------------------	--	-------------------	--------

Mutató	Szokásos mértékegység	Fő célcsoport	Rövid leírás	A nyomon követés ajánlott minimumszintje	Kapcsolódó EMAS-alapmutató ⁽¹⁾	Kiválósági referenciaértékek	Kapcsolódó legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat ⁽²⁾
A háztartásokban keletkező, begyűjtött egészségügyi hulladék mennyisége	kg/fő/év	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A háztartásokban keletkező, a lakosok rendelkezésére álló külön rendszerben begyűjtött egészségügyi hulladék éves mennyiségének és a lakosok számának hányadosa.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék	Nem alkalmazható.	3.5.2.
Az egészségügyi hulladék aránya a vegyes háztartási hulladékban	%	Hulladékkal foglalkozó hatóságok és hulladékgazdálkodási vállalkozások	A reprezentatív minta összetételének elemzése során a vegyes háztartási hulladékban talált egészségügyi hulladék aránya.	Az igazgatott terület vagy szervezet	Hulladék	Nem alkalmazható.	3.5.2.

⁽¹⁾ A kapcsolódó EMAS-alapmutatókat az 1221/2009/EK rendelet IV. melléklete tartalmazza (C.2. szakasz).

⁽²⁾ A számok a dokumentum azon szakaszára utalnak, amely tartalmazza a releváns legjobb környezetvédelmi vezetési gyakorlat leírását vagy a mutató ismertetését.